

แบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้
ที่ต่างสังคม - วัฒนธรรม

สมเกียรติ ต้นสกุล

รายงานผลการวิจัยเสนอต่อ
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ

แบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้ ที่ต่างสังคม - วัฒนธรรม

THE STUDY OF ETHICAL VALUE'S STYLE OF SOUTHERN
THAI YOUTH WITH SOCIO - CULTURAL DIFFERENCE

โดย by

สมเกียรติ คันสกุล SOMKIAT TANSAKULA

รายงานผลการวิจัย เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

กระทรวงศึกษาธิการ

มีนาคม 2531

การสนับสนุนทุนวิจัย

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุน จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

งานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม
ของเยาวชนไทยภาคใต้ ที่ต่างสังคมวัฒนธรรม เป้าหมายของงานวิจัยนี้ มุ่งนำ
ผลที่ได้มาประยุกต์ใช้ในงานหรือโครงการการพัฒนาเยาวชนไทย จุดเน้นการ
พัฒนาจิตใจของเยาวชนไทย ในส่วนของงานหรือโครงการพัฒนาค่านิยม

ผลของการวิจัยนี้ จะแสดงให้เห็นประจักษ์ค่านิยมประพฤติปฏิบัติตาม
แบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้ ทั้งโดยส่วนรวม และเมื่อ
จำแนกตามตัวแปรค่านิยมบุคคล ครอบครัว ชุมชนที่อยู่อาศัย ตลอดจนทั้งจะได้ประจักษ์
เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม
กับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว

ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณและขอบคุณบรรดาผู้บริหารสถานศึกษา เหล่า
นักเรียนนักศึกษา ในสถานศึกษาที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้อนุเคราะห์
และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นอย่างยิ่ง ขอขอบคุณ
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้การสนับสนุน
ทุนวิจัย และขอขอบคุณ คุณภาคภูมิ ภูริเรืองภูมิ พร้อมคณาจารย์แห่ง COMPUTER
บ้านคอน สุราษฎร์ธานี ที่ได้แสดงความสนใจและช่วยในงานวิเคราะห์ข้อมูล ด้วย
ความพากเพียรยิ่ง

สมเกียรติ ตันสกุล

มีนาคม 2531

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้ ที่ต่างสังคมวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษาการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของ เยาวชนไทยภาคใต้โดยส่วนรวม และเมื่อจำแนกตามตัวแปรด้านบุคคล ครอบคลุม ชุมชนที่อยู่อาศัย รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมกับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมและวิทยาลัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยสถิติพื้นฐานและสถิติขั้นสูง

ผลการวิจัยโดยสรุป สรุปได้ว่าการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง กรณีพิจารณาอันดับค่าเฉลี่ย (ค่า \bar{x}) ของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนดังกล่าว ปรากฏว่า การประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนรวม คำนวณความสำคัญทุกเวที มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อันดับหนึ่ง รองลงมา อันดับสอง คือความสามัคคี ส่วนกรณีที่พิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนรวมโดยเปรียบเทียบกันภายในตัวแปรต่าง ๆ ดังกล่าว ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมตามที่ได้เปรียบเทียบกันนั้นไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติ ยกเว้นกรณีเปรียบเทียบตามตัวแปรด้านที่อยู่อาศัย ซึ่งเปรียบเทียบระหว่างผู้ที่อยู่อาศัยในเขตและนอกเขตเทศบาล และกรณีเปรียบเทียบตามตัวแปรด้าน การประกอบอาชีพของมารดา ซึ่งปรากฏว่าค่าเฉลี่ย

ของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของผู้ที่อยู่อาศัยตามที่กล่าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในค่านิยมความสามัคคี เช่นเดียวกับค่าเฉลี่ยของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของผู้ที่มาจากมารดาประกอบอาชีพแต่ละอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่กรั้นเมื่อทดสอบค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของมารดาอาชีพแล้ว ผลปรากฏว่า ค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของแต่ละคู่ ไม่แตกต่างกัน

ส่วนกรณีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมกับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนจากครอบครัว ผลปรากฏว่า การประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมกับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้ง 11 รายการ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย 3 ประการ ดังนี้ ประการแรก เกี่ยวกับการวางแผนงาน/โครงการพัฒนาค่านิยมที่กระทำกับเยาวชนทั้งหลายนั้นจะต้องคำนึงถึงหลักแห่งความแตกต่างระหว่างบุคคล ความแตกต่างในค่านิยมที่บุคคลอาศัยอยู่ ประการที่สอง เกี่ยวกับการกำหนดแนวทางและเป้าหมายของการพัฒนาค่านิยม จะต้องกำหนดให้สอดคล้องกับสภาพแห่งการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมของเยาวชน คือเยาวชนประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวเด่นชัดในค่านิยมใด ก็จะต้องกำหนดแนวทางและเป้าหมายให้เด่นชัดในค่านิยมนั้นด้วย และประการสุดท้าย เกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนค่านิยมให้แก่เยาวชน จะต้องมิใช่เพียงอบรมสั่งสอนซึ่งเป็นแหล่งแรกในการอบรมสั่งสอน โดยบุคคลสำคัญในครอบครัวมีบิดาและมารดาเป็นเบื้องต้นที่จะต้องตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง

สารบัญ

	หน้า
การสนับสนุนทุนวิจัย	ข
คำนำ	ก
บทคัดย่อ	ง
บัญชีตาราง	จ
บทที่	
1 บทนำ	1
ภูมิหลังและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมติฐานในการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	8
คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้	9
2 เอกสาร/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	10
ความรู้เรื่องคานิยม	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของความสนใจที่มีต่อแบบแผน คานิยมค่านต่าง ๆ ของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	21

2 (ต่อ)

พฤศจิกายนจริยธรรมและแนวโน้มพฤศจิกายนจริยธรรมทาง การเมืองตามคำรายงานของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง	23
จริยธรรมและศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมของนัก ศึกษาวิทยาลัยครูภาคตะวันตก	27
ค่านิยมอันควรแก่การปฏิบัติ : ศึกษากรณีเฉพาะค่านิยม พื้นฐาน ตามคำประกาศของสำนักงานคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	229
3 ระเบียบวิธีการวิจัย	34
แบบของการวิจัย	34
ประชากร เป้าหมาย	35
กลุ่มตัวอย่างและการเลือก	35
ตัวแปรที่ศึกษา	38
เครื่องมือที่ใช้และการจัดกระทำกับเครื่องมือ	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	40
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	44
ผลการวิเคราะห์ระดับปริมาณการได้รับการอบรมสั่งสอน ควมค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง	47

4 (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์การประพฤติกฎีตามแบบแผนค่านิยมเชิง
 จริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง 55

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประพฤติกฎี
 ตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างกับ
 แบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริย-
 ธรรมจากครอบครัว 70

5 สรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ 72

สรุปวัตถุประสงค์ของการวิจัย 72

สรุปวิธีการวิจัย 72

สรุปผลการวิจัย 73

ขอค้นพบและคำอภิปราย 76

ข้อเสนอแนะ 79

บรรณานุกรม 81

ภาคผนวก 84

ภาคผนวก ก. หนังสือขอความร่วมมือ 85

ภาคผนวก ข. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 86

ภาคผนวก ค. จำนวนคู่มืออาชีพและการจับคู่มืออาชีพเพื่อ
 ทดสอบ 96

ภาคผนวก ง. ค่าสหสัมพันธ์ของค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยแต่
 ละคู่ ตามวิธีการของ SCHEFFE (S-METHOD) 97

ภาคผนวก จ. ประวัติผู้วิจัย 98

บัญชีตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย	37
2 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏตามลักษณะต่าง ๆ ..	45
3 การรอยละของระดับปริมาณการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรม ของกลุ่มตัวอย่าง	48
4 ค่า \bar{x} , S.D. ของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง - ชวน - หญิง	50
5 ค่า \bar{x} , S.D. ของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรม ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี - อายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	51
6 ค่า \bar{x} , S.D. ของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรม ของกลุ่มตัวอย่างมัธยม (โดยส่วนรวม) - วิทยาลัย	52
7 ค่า \bar{x} , S.D. ของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรม ของกลุ่มตัวอย่างมัธยมต้น - มัธยมปลาย - วิทยาลัย	53
8 ค่า \bar{x} , S.D. ของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรม ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขต - นอกเขตเทศบาล	54
9 ค่า \bar{x} และอันดับของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม ของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนรวม ...	56

ตารางที่

หน้า

10	คำ X, S.D. ของการประพาศปฏิบัติตามแบบแผนคานิยมเชิง จริยธรรมของกุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	58
11	คำ X, S.D. ของการประพาศปฏิบัติตามแบบแผนคานิยมเชิง จริยธรรมของกุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ	59
12	คำ X, S.D. ของการประพาศปฏิบัติตามแบบแผนคานิยมเชิง จริยธรรมของกุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา (มัธยม/วิทยาลัย)	60
13	คำ X, S.D. ของการประพาศปฏิบัติตามแบบแผนคานิยมเชิง จริยธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา (มัธยมต้น/มัธยม - ปลาย/วิทยาลัย)	61
14	คำ X, S.D. ของการประพาศปฏิบัติตามแบบแผนคานิยมเชิง จริยธรรมของกุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย...	62
15	ค่าความแปรปรวน (ค่า D) ของการประพาศปฏิบัติตาม แบบแผนคานิยมเชิงจริยธรรมของกุ่มตัวอย่างที่มาจากนिका ปลุสทุกบ่ออชีพต่าง ๆ	64
16	ค่าความแปรปรวน (ค่า E) ของการประพาศปฏิบัติตาม แบบแผนคานิยมเชิงจริยธรรมของกุ่มตัวอย่างที่มาจากนिका ประกอบอชีพต่าง ๆ	65
17	ผลการทดสอบผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการประพาศปฏิบัติ ตามแบบแผนคานิยมเชิงจริยธรรมคานความกัตัญญกตเวที ของ กุ่มตัวอย่างที่มาจากนिकाประกอบอชีพต่าง ๆ	66
18	ค่าความแปรปรวน (ค่า F) ของการประพาศปฏิบัติตามแบบ แผนคานิยมเชิงจริยธรรมของกุ่มตัวอย่างที่มาจากนिकाได้รับ การศึกษาสูงสุครระดับต่าง ๆ	68

- 19 ค่าความแปรปรวน (ค่า F) ของการประพจน์ปฏิบัติตาม
แบบแผนคานิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มาจาก
มารดาที่ได้รับการศึกษาสูงสุดระดับต่าง ๆ 69
- 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ค่า r) ระหว่างการประพจน์ปฏิบัติ
ปฏิบัติตามแบบแผนคานิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง
กับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนคานิยมเชิงจริยธรรม
จากครอบครัว 71

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลังและความสำคัญ

การประพฤติปฏิบัติของบุคคล จะเป็นไปเช่นใดหรือแบบใด ย่อมมี
มูลเหตุหรือปัจจัย ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "แรงผลักดันหรือพลัง (FORCE)"
มากมายหลายประการ ๆ หนึ่งในนั้นซึ่งเป็นพลังสำคัญต่อการประพฤติปฏิบัติของบุคคล
คือพลังทางสังคม - วัฒนธรรม (SOCIO - CULTURAL FORCE) ซึ่งจะแยก
กล่าวความสำคัญแต่ละอย่าง โดยเริ่มจากพลังทางสังคม (SOCIAL FORCE)
และพลังทางวัฒนธรรม (CULTURAL FORCE) ตามลำดับ

"พลังทางสังคม" ในที่นี้ พิจารณาสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่
บุคคลอาศัยอยู่ สภาพการหรือเงื่อนไขทางสังคมและเศรษฐกิจที่ผลักดันให้บุคคล
ประพฤติปฏิบัติหรือกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นคนว่า บุคคลในวัย
เด็กและเยาวชนจะได้รับอิทธิพลจากกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อนสนิท (PEER
GROUP) และกลุ่มยึดเหนี่ยวหรือกลุ่มกลุ่มอ้างอิง (REFERENCE GROUP)
กล่าวกันว่ากลุ่มทั้งสองนี้ เป็นการชักนำไปสู่พฤติกรรมการตัดสินใจของบุคคลใน
วัยนี้เป็นอย่างมาก ทั้งนี้ เนื่องจากบุคคลที่อยู่ในวัยเด็กและเยาวชน เฉพาะอย่าง
ยิ่งบุคคลที่อยู่ในช่วงอายุ 12 - 19 ปี อันเป็นช่วงวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงที่จะ
เข้าสู่วัยผู้ใหญ่ จะทำการลอกเลียนแบบพฤติกรรมทั้งหลายที่ตนได้ประสบหรือสัมผัส
และการเลียนแบบหรือเอาอย่าง ก็มักจะยึดกลุ่มทั้งสองเป็นที่พึ่งพิง อาจกล่าวได้ว่า
พฤติกรรมของบุคคลวัยรุ่นจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องหรือคล้อยตาม (CONFORMITY)
กลุ่มเป็นส่วนใหญ่ ฉะนั้น หากบุคคลวัยรุ่นมีเพื่อนหรือคบเพื่อน ยึดเพื่อนที่ดีก็จะมี
พฤติกรรมที่พึงปรารถนา เช่น เพื่อนที่ดี แต่ถ้าหากมีเพื่อนหรือยึดเพื่อนที่ตรงข้าม

ต้นเสียแล้ว พฤติกรรมของบุคคลนั้น ก็จะไม่เป็นที่พึงปรารถนาเลยก็ว่าได้
คุณค่ากล่าวที่ว่า "คนเพื่อนเช่นไร มักเป็นเช่นนั้น"

"พลังทางวัฒนธรรม" ในที่นี้ หมายถึงแบบแผนหรือกระสวนของ
พฤติกรรม (PATTERN OF BEHAVIOR) ซึ่งบุคคลในสังคมยึดถือเป็นแนวทาง
หรือกรอบแห่งการประพฤติปฏิบัติ เป็นคนว่า บุคคลประพฤติปฏิบัติตามกรอบหรือ
แนวทางคำสอนทางศาสนา จารีตประเพณี ความเชื่อ (BELIEF) อุดมการณ์
(IDEOLOGY) โดยเฉพาะค่านิยม (VALUE) ซึ่งถือเป็นตัวกำหนดทางวัฒนธรรม
ที่สำคัญมาก สามารถชักนำให้บุคคลประพฤติปฏิบัติหรือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง
เฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยอายุตามที่กล่าวมา จะได้รับแรงผลักดันหรือ
อิทธิพลจากค่านิยมของสังคม (SOCIAL VALUE) และจะนำเอาค่านิยมดังกล่าว
มาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจที่จะประพฤติปฏิบัติหรือกระทำ กล่าวอีกนัยหนึ่ง
พฤติกรรมการตัดสินใจของบุคคลวัยนี้ เฉพาะที่เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติหรือการ
ทำคามกฏเกณฑ์ของสังคม ย่อมขึ้นอยู่กับค่านิยมของสังคม ในแขนงที่เรียกว่า
"ค่านิยมเชิงจริยธรรม (ETHICAL VALUE)" ซึ่งเป็นแขนงที่ว่าด้วย
จริยธรรม คุณธรรมต่าง ๆ ได้แก่

1. ความรับผิดชอบ หมายถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วย
ความพากเพียรละเอียดรอบคอบ เอาใจใส่ เคารพระเบียบ ตรงต่อเวลา ยอมรับ
ผลการกระทำของตนเองและต้องรับผิดชอบตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อการงาน
2. ความซื่อสัตย์ หมายถึงการประพฤติอย่างเหมาะสมและตรงต่อ
ความเป็นจริง ประพฤติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น
3. ความมีเหตุผล หมายถึงความสามารถในการใช้ปัญญาในการ
ประพฤติ รู้จักไตร่ตรอง พิสูจน์ให้ประจักษ์ ไม่หลงงมงาย มีความยับยั้งชั่งใจ
ไม่สุรุ่ยสุร่าย ง่าย ๆ ไม่เป็นคนหูเบา เชื่อง่าย ต้องรู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จัก
ประมาณ
4. ความกตัญญูกตเวที หมายถึงความสำนึกในการอุปการะคุณ หรือ

บุญคุณที่ผู้อื่น หรือสิ่งอื่นที่บีบคั้นเรา และแสดงการตอบแทนบุญคุณต่อผู้อื่น

5. ความมีระเบียบวินัย หมายถึงการควบคุมการประพฤติปฏิบัติให้ ถูกต้อง และเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ขอบบังคับ ข้อตกลง กฎหมายและ ศีลธรรม

6. ความเสียสละ หมายถึงการละความเห็นแก่ตัว ช่วยเหลือกันและกัน ทั้งร่างกายและกำลังใจ เพื่อส่วนรวม

7. ความสามัคคี หมายถึงความพร้อมเพรียง เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

8. การประหยัด หมายถึงการใช้สิ่งทั้งหลาย พอเหมาะพอควร ให้ ได้ประโยชน์มากที่สุด

9. ความยุติธรรม หมายถึงการปฏิบัติด้วยความเที่ยงตรง ไม่ลำเอียง

10. ความอดุสาหะ หมายถึงความพยายามอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้ เกิดความสำเร็จในการทำงาน ต้องทำงานด้วยความบากบั่น อดทน (ขยัน ไม่ทอดทิ้ง) พยายามต่อสู้เพื่อเอาชนะอุปสรรคจนประสบความสำเร็จ

11. ความเมตตา กรุณา เมตตา คือ ความรักใคร่ ปราบปรามจะ ให้อุญอื่นเป็นสุข กรุณา คือความสงสาร คิดจะช่วยเหลือผู้อื่นพ้นทุกข์¹

ค่านิยมเชิงจริยธรรมเหล่านี้ จะมีหรือเกิดขึ้นได้นั้น ย่อมต้องอาศัย การอบรมสั่งสอน หรือการปลูกฝัง (INDOCTRINATION) ตามแนวทางของ กระบวนการชักเสลาทางสังคม ดังที่เรียกเป็นศัพท์ว่า "กระบวนการสังคมกรรม หรือสังคมประภคติ (SOCIALIZATION PROCESS)" โดยผ่านสถาบันต่าง ๆ ของสังคมเฉพาะอย่าง สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา

¹ กิตติพงษ์ วงศ์สุนทร. จริยธรรมพื้นฐานที่สอดคล้องกับทุกวิชา
มิตรกร 26(17) กันยายน 2527. หน้า 23.

เป็นที่ยอมรับกันว่า สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอน ปลูกฝังค่านิยมเชิงจริยธรรมให้แก่สมาชิกของครอบครัว โดยผู้เป็นบิดามารดา ปู่ย่า ตายาย ลุงป้า น้าอา ตลอดจนทั้งญาติผู้ใหญ่ ใ้ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนและปลูกฝังค่านิยมดังกล่าว โดยการอบรมสั่งสอนที่แนะ หรือนำมาให้บุตรหลานของตนได้ประพฤติปฏิบัติตามค่านิยมเชิงจริยธรรม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร การมีระเบียบ และการประหยัด

ส่วนสถาบันการศึกษา เป็นสถาบันที่สองของครอบครัว ที่ทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนปลูกฝังค่านิยมเชิงจริยธรรมให้แก่สมาชิกของสังคม โดยผู้ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนคือครูบาอาจารย์ นอกจากจะประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์แล้ว ยังทำหน้าที่อบรมสั่งสอนปลูกฝังค่านิยมเชิงจริยธรรมให้แก่ศิษย์อีกด้วย เกี่ยวกับเรื่องนี้ ชาติ วัฒนาภิมุข ใ้กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ควรจะมี ปลูกฝังไว้ แก่เด็กเรียน ประกอบด้วยคุณลักษณะต่าง ๆ 5 คุณลักษณะ ดังจะนำเสนอสาระสำคัญของแต่ละคุณลักษณะ ต่อไปนี้

1. ความยึดมั่นในวัฒนธรรมและค่านิยมอันดีงามของไทย เป็นผู้มีระเบียบวินัย รู้จักสิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย, รู้จักความสามัคคีในหมู่คณะและระหว่างกลุ่มชนในชาติ, ยึดมั่นในคำสอนของศาสนา, มีความขยันมานะอดทนในการประกอบอาชีพอันสุจริต, รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่, มีความกตัญญูทักเวที่ต่อผู้มีพระคุณ

2. การพัฒนาสมรรถภาพส่วนบุคคล มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีความเป็นเสรีในการคิดสร้างสรรค์, รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์, มีความซื่อสัตย์สุจริตไม่นิยมการโกงสิ่งต่าง ๆ มาด้วยความทุจริต, รู้จักพึ่งตนเอง, มีความขยันขันแข็ง, ไม่ย่อท้ออุปสรรค

3. ความสามารถในการเชิงเศรษฐกิจ การรู้จักเป็นผู้บริโภคที่ดี, รู้จักใช้จ่ายเงินทองอย่างมีประโยชน์, รู้จักการเก็บหอมรอมริบ, มีความมัธยัสถ์

ไม่ฟุ่มเฟือย, รู้จักสงวนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ไม่รังเกียจการทำงานสุจริต, และรู้จักหลักการและวิธีการของสหกรณ์, รู้จักการประสานประโยชน์ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

4. ความเป็นผู้ตั้งอยู่ในจริยธรรม ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา, รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวมและความอดทนของประเทศชาติ, รักษาเกียรติภูมิของชาติ, รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น, มีหิริโอตตปัส และรู้จักทำงานร่วมกับคนอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ความยึดมั่นในความรักชาติ, ความรู้สึกในเรื่องชาตินิยม, ยึดมั่นในอุดมการณ์แห่งชาติ, และมีความจงรักภักดีต่อองค์พระมหากษัตริย์¹

ค่านิยมเชิงจริยธรรมเป็นมาตรฐานความประพฤติ (STANDARD OF CONDUCT) ที่สำคัญประการหนึ่ง² ซึ่งบุคคลยึดถือเป็นกรอบของการประพฤติปฏิบัติ ปรากฏในลักษณะหรือแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม ซึ่งมีอยู่หลายลักษณะหรือหลายแบบ ดังกล่าวแล้ว

¹พนัส หันนาสินทร์, ศาสตราจารย์ ดร. การสอนค่านิยมและจริยธรรม (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2523, หน้า 112 - 116.

²มาตรฐานความประพฤติ แบ่งออกเป็นมาตรฐานค่านิยมต่าง ๆ เช่น มาตรฐานค่านิยมเชิงจริยธรรม มาตรฐานค่านิยมศีลธรรมจรรยา และมาตรฐานค่านิยมเชิงอื่น ๆ ทั้งที่เป็นความเชื่อทางศาสนาและไม่เกี่ยวข้องกับศาสนา

เหล่านี้ เป็นต้น

งานวิจัยนี้ สนใจการประพฤติปฏิบัติของบุคคล ในส่วนของการ
ประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุว่า แบบแผน
ดังกล่าวนี้เป็นตัวการที่สำคัญตัวหนึ่งของการประพฤติปฏิบัติของบุคคล โดยเฉพาะ
ผู้ที่เป็นเยาวชน จึงได้จัดทำโครงการวิจัยเพื่อต้องการทราบการประพฤติปฏิบัติ
ตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทย จุดเน้นเยาวชนในภาคใต้
และต้องการทราบปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือผลกระทบต่อการประพฤติปฏิบัติตามแบบ
แผนค่านิยมเชิงจริยธรรม โดยเฉพาะปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ ปัจจัยด้าน
บุคคลและปัจจัยทางครอบครัว/ชุมชน เกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคล มุ่งศึกษาภูมิหลัง
ของบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ส่วนปัจจัยทางครอบครัว/ชุมชน
มุ่งศึกษาภูมิหลังของครอบครัว ได้แก่ การประกอบอาชีพและระดับการศึกษา
ของบิดามารดา รวมทั้งแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิง
จริยธรรมจากครอบครัว และสภาพของชุมชน โดยพิจารณาจากเขตชุมชนหรือ
เขตที่อยู่อาศัย

ผลที่ได้จากการวิจัยนี้ จะทำให้ทราบเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตาม
แบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้ ในลักษณะกว้าง ๆ และทำ
ให้ทราบเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการประพฤติตาม
แบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม ทั้งสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยนี้ มาประยุกต์
ใช้ในงานหรือโครงการพัฒนาเยาวชนไทย ในส่วนของการพัฒนาจิตใจได้อีกใ
หนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโครงการวิจัย
ดังกล่าวมา ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม
ของเยาวชนไทยภาคใต้ โดยส่วนรวม

2. เพื่อศึกษาการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้ ในแต่ละลักษณะตัวแปรค่านิยมบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา

3. เพื่อศึกษาการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้ ในแต่ละลักษณะตัวแปรค่านิยมครอบครัว/ชุมชน ได้แก่ ภูมิหลังของครอบครัว แบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรม และเขตที่อยู่อาศัย

4. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้กับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว

สมมติฐานในการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย และเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ผู้วิจัย จึงได้กำหนดสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้ แตกต่างกันในแต่ละลักษณะตามตัวแปรค่านิยมบุคคล

2. ค่าเฉลี่ยของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้ แตกต่างกันในแต่ละลักษณะตัวแปรค่านิยมครอบครัวและชุมชน

3. ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้ กับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมจากครอบครัว มีความสัมพันธ์กันเป็นทางบวก

2. ผลการวิจัยก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม ในฐานะเป็นตัวการสำคัญหนึ่งในกระบวนการตัดสินใจ อันจะนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติของบุคคล โดยเฉพาะผู้ที่เป็นเยาวชนซึ่งเป็นทายาทของสังคม

3. ผลที่ได้จากการวิจัย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานหรือโครงการพัฒนาเยาวชนไทย ในส่วนของการพัฒนาจิตใจได้เป็นอย่างดี

ค่านิยมศัพท์เฉพาะที่ใช้

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดค่านิยมศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ :

แบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม หมายถึง แบบแผนที่บุคคลยึดถือ เป็นมาตรฐานแห่งการประพฤติปฏิบัติ ทำให้บุคคลประพฤติปฏิบัติแต่ในทางที่ถูกต้อง ดีงามและเหมาะสม เป็นที่พึงปรารถนาของบุคคลอื่นหรือสังคม ในที่นี้ ได้จำแนกแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม ออกเป็น 11 แบบ คือ การมีระเบียบวินัย การมีเหตุผล การประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความยุติธรรม ความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความสามัคคี ความเมตตากรุณา และความกตัญญูทุกเวที

มัธยมศึกษา หมายถึงการศึกษา ในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คณิตะดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในที่นี้เรียกรวมว่า "ระดับมัธยม" ส่วนกรณีที่แยกออกแต่ละระดับนั้น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเรียกว่า "มัธยมต้น" ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เรียกว่า "มัธยมปลาย" ในการวิจัยนี้ ศึกษาเยาวชนในสถานศึกษาหรือโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

วิทยาลัย หมายถึง การศึกษาที่สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา ได้แก่การศึกษาในระดับอนุปริญาและปริญา รวมทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในที่นี้เรียกรวมว่า "ระดับวิทยาลัย" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะวิทยาลัยของรัฐ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น

เอกสาร/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการตรวจสอบเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ในส่วนของเอกสารที่เกี่ยวข้องจะนำเสนอความรู้เรื่องค่านิยมประกอบด้วย ความหมายของ
ของค่านิยม, ประเภทและแขนงของค่านิยม, ค่านิยมที่สมควรส่งเสริมและปลูกฝัง รวม
ทั้งข้อเสนอแนะและแนวทางในการปลูกฝังค่านิยม ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น จะนำ
เสนอเรื่องการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเด่นของความสนใจที่มีต่อแบบแผนค่านิยมค่านต่าง ๆ
ของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พฤติกรรมจริยธรรมและแนวโน้มพฤติกรรม
จริยธรรมทางการเมืองตามคำรายงานของนักเรียน ครูและผู้ปกครอง, จริยธรรม
และศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยศรีนครินทร์สวรรค์ และค่านิยมอันควรแก่การปฏิบัติ : ศึกษากรณีเฉพาะค่านิยมพื้นฐาน ตามคำประกาศของสำนัก-
งานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ต่อไปนี้จะได้เสนอรายละเอียดของแต่ละส่วนดังกล่าว เป็นลำดับไป

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ความรู้เรื่องค่านิยม

1. ความหมายของค่านิยม

มีผู้ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับค่านิยม
ไว้มากมายแตกต่างกันไป งานวิจัยนี้ ได้นำเอาความหมายที่ผู้วิจัยกล่าวไว้ มา
เสนอเพื่อพิจารณา ดังต่อไปนี้

ดร.ไพฑูรย์ เครือแก้ว ให้ความหมายไว้ว่า "... สิ่งที่คุณสนใจ
สิ่งที่คุณปรารถนาจะได้ ปรารถนาจะเป็น หรือกลับกลายมาเป็น เป็นสิ่งที่คุณถือว่า
เป็นสิ่งบังคับต้องทำ ต้องปฏิบัติ เป็นสิ่งที่คุณบูชา ยกย่อง และมีความสุข เพื่อให้เห็น
ได้ฟังและได้เป็นเจ้าของ"¹

ดร.ณรงค์ ศรีสวัสดิ์ กล่าวว่า "... เป็นสิ่งที่สำคัญขั้นมูลฐานในการทำ
ความเข้าใจถึงพฤติกรรมของบุคคล เพราะพฤติกรรมหรือการแสดงออกต่าง ๆ
ของบุคคลย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะค่านิยมที่เขามีอยู่"²

ดร.ก่อ สวัสดิพานิช กล่าวว่า "...ความคิด พฤติกรรม และสิ่งอื่นที่
คนในสังคมใดสังคมหนึ่ง เห็นว่า มีคุณค่า จึงยอมรับมาปฏิบัติตามและวางแทนไว้เป็น
ระยะหนึ่ง ค่านิยมมักเปลี่ยนไปตามกาลสมัย และความคิดเห็นของคนในสังคม"³

WILLIAM HEARD KILPATRICK กล่าวว่า "... ความต้องการที่ไ้รับ
การประเมินค่าอย่างรอบคอบ และปรากฏว่ามีค่า ควรแก่การเลือกไว้เป็นสมบัติ
ของคน"⁴

¹ไพฑูรย์ เครือแก้ว, คตร. ลักษณะสังคมไทย (พระนคร : โรงพิมพ์
เลียงเชียงจงเจริญ, 2513), หน้า 38

²ณรงค์ ศรีสวัสดิ์ สังคมวิทยาชนบท (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2525), หน้า 39

³อ้างใน พันธ์ หันนาคินทร, ศาตราจารย์ คัร. เล่มเดิม
หน้า ๙๗

⁴เล่มเดิม, หน้า 18

KIMBAL YOUNG AND W.R. MACK กล่าวไว้ "... เป็นผลสืบเนื่องมาจากความคิดต่าง ๆ (IDEAS) ของบุคคลในเรื่องหรือสิ่งที่ควรจะเป็น (WHAT OUGHT TO BE) อย่างเช่น กรณีบุคคลปฏิบัติหรือกระทำสิ่งหนึ่งลงไปนั้น บุคคลก็มักจะคิดหาคำตอบให้กับตนเองว่า การปฏิบัติหรือการกระทำต่อสิ่งนั้น ๆ เป็นการกระทำที่สมควรหรือไม่ ขณะเดียวกัน ก็คิดต่อไปว่า จะมีใครบ้างที่ปฏิบัติหรือกระทำสิ่งนั้น ๆ เช่นเดียวกับเรา"¹

จากคำนิยามหรือการให้ความหมายของค่านิยมตามที่อ้างมานี้ จะเห็นได้ว่าสิ่งที่เราเรียกว่า "ค่านิยม" นั้น จะประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ

1. เป็นสิ่งที่มีค่าและคุณค่า สูงกว่าแหวนเงินทอง ซึ่งมนุษย์ปรารถนาอยากจะมี อยากจะได้อวดครอบครอง เป็นกรรมสิทธิ์
2. เป็นสิ่งที่บอกทิศทางให้บุคคลได้ประพฤติปฏิบัติหรือกระทำ
3. เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของมนุษย์ อีกทั้งมีบทบาทในการหล่อหลอมพฤติกรรมของมนุษย์เป็นอย่างมาก

ตัวบุคคลในชาติได้ประพฤติปฏิบัติตามค่านิยมที่สังคมปรารถนา เช่น มีค่านิยมที่ดี (POSITIVE VALUE) ในการทำงาน เป็นต้นว่า ความซื่อสัตย์สุจริต ความซื่อสัตย์สุจริต การประนีประนอม หรือมีค่านิยมที่ดีต่อสงครวม เป็นต้นว่า การเสียสละ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แล้วไซ้ ก็จะทำให้สังคมหรือประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าไปได้ ในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคคลมีชาติได้ประพฤติปฏิบัติแต่ค่านิยมที่ไม่ดี (NEGATIVE VALUE) ไม่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม คือประเทศชาติ เป็นต้นว่า ความเกียจคร้าน สุรุ่ยสุร่ายฟุ่มเฟือย ไม่เสียสละ ก็ย่อมจะเป็นผลเสียหาย

¹อ้างใน อานนท์ อากาศิกรม มนุษย์สังคมและวัฒนธรรมไทย (พระนคร : โรงพิมพ์บำรุงนุกฎกิจ, 2515), หน้า 70

ต่อตนเองและต่อส่วนรวม คือประเทศชาติได้ เกี่ยวกับเรื่องนี้ ศาสตราจารย์
คุณหญิงเต็มสิริ บุญยสิงห์ ไทกล่าว่า คำนิยมเชิงลบ ยอมรับว่าแค่ความเสื่อมเสีย
ส่วนค่านิยมเชิงบวกย่อมเป็นประโยชน์ต่อสังคม สังคมจะดีขึ้นหรือเสื่อมลง อยู่ที่ค่านิยม
นิยมเป็นอย่างมาก สังคมที่ขาดค่านิยมที่ถูกต้อง จะมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. คนในสังคมนั้น จะขาดความรักสมัครสมานซึ่งกันและกัน
2. ถิ่นผลประโยชน์ส่วนตัวเหนือส่วนรวม
3. ไม่ประสานประโยชน์ด้วยหลักความเสมอภาคและยุติธรรม
4. ขาดระเบียบวินัย
5. ขาดความซื่อสัตย์เพียรในการทำงาน มองข้ามคุณค่าของความรับผิดชอบ

อีกขอบ

6. หมกกำลังใจจะไต่หาความรู้ เพราะไม่ได้รับความยุติธรรม
7. ไม่รวมมือประสานงานกันด้วยความสมัครใจ
8. ไม่มีค่านิยมในศีลธรรม ศาสนา และวัฒนธรรม

ในที่สุด สมาชิกของสังคมนั้นจะกลายเป็นคนไม่ยินดียินดี ไม่ตัดสินใจ
ขาดขาดความมั่นใจ ไม่กระตือรือร้น เชื่อในโชคชะตา ไม่สนใจอะไร กลายเป็น
คนที่

- เฉื่อยชา อยู่ไปวัน ๆ ไม่มีแผน ไม่มีโครงการ
- ฉาบฉวย จะทำอะไรก็ฮือฮาเป็นพัก ๆ ไม่สนใจจริงจัง สนใจที่
ละหลาย ๆ อย่างแล้วก็เบื่อ เห็นเขาทำก็ทำตามเขาไป ไม่เอาจริงเอาจัง แม้
เสียเวลา เสียเงินเสียทองก็ไม่เสียกาย
- ตั้งเลอยู่ตลอดเวลา เลยไม่ได้ทำอะไรเป็นแก่นสาร วาดภาพ
เห็นอุปสรรคก่อนทำ อ่างโนนอ่างนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงการตั้งต้นทำ
- ไม่สม่ำเสมอ พุคอย่าง ทำอย่าง คนขาดความนับถือ และเข็ด
หรือเบื่อที่จะทำงานร่วมกัน

- ประท้วงและขัดแย้ง เพื่อไม่ทำ เห็นใครทำก็ไม่ถูกต้อง ไม่ถูกใจ
ไม่ให้โอกาสและให้เวลาคนอื่นพิสูจน์ตัวเอง ขอให้ใครขัดและแย้งเอาไว้ก่อน ไม่รู้จัก
คำว่าเสนอแนะ

- วางท่า ก็กว่าคนอื่น รู้โดยไม่ต้องทำ ชอบทำตัวแบบเหนือ
กว่าคนอื่น เพราะบึกบึนตัวเอง ซึ่งเป็นโพรง¹

2. ประเภทและแขนงของค่านิยม

2.1 ประเภทของค่านิยม ค่านิยมแบ่งออกเป็น ประเภทใหญ่ ๆ ได้
2 ประเภท คือ ประเภทที่มีคุณค่าในด้านการใช้สอย หรือเป็นเครื่องมือ กับประเภท
มีคุณค่าภายใน ด้วยจะแยกกล่าว ตามลำดับไป

1. ประเภทที่มีคุณค่าในด้านการใช้สอย หรือเป็นเครื่องมือ
(INSTRUMENTAL VALUES) หมายถึงคุณค่าที่เกิดขึ้นจากการที่เราจะใช้เพื่อให้
เกิดผลอย่างอื่นสืบตามมา เช่น เราสอนวิชาคณิตศาสตร์ก็ด้วยหวังจะให้เกิดผลต่อ
การที่จะนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน หรือนำไปใช้ในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์
ต่อไป เป็นต้น เมื่อเราพิจารณาวิชาเอกคณิตศาสตร์ในค่านิยมนี้ วิชาคณิตศาสตร์ก็มี
คุณค่าในฐานะที่จะเป็นเครื่องมือที่จะใช้ให้เกิดผลอย่างอื่น ไม่ใช่เพื่อตัวของมันเอง

2. ประเภทที่มีคุณค่าภายใน (INTRINSIC VALUES) หมายถึงคุณค่า
ที่มีอยู่ในตัวของสิ่งต่าง ๆ ค่านิยมนั้น ๆ มีอยู่ในตัวของมันเอง ไม่ได้พึ่งสิ่งอื่น ๆ
และมีลักษณะโดยเฉพาะของมัน เช่น การทำความดีที่ไม่ได้หวังผลตอบแทนด้วย
ประการใด ๆ ก็ถือได้ว่าเป็นคุณค่าที่มีอยู่ในตัวของมันเอง

การทำความดีเพื่อความดีนี้อาจจะถือได้ว่าเป็นจุดหมายปลายทางอย่าง
หนึ่งในการปฏิบัติตัวของคน คนที่มีจิตใจสูงย่อมจะสร้างจุดหมายดังกล่าวขึ้นเป็นอุดมคติ

¹ เต็มสิริ บุญยสิงห์, ศาสตราจารย์ คุณหญิง. ค่านิยม วารสารไทย
ปีที่ 3 ฉบับที่ 10 เมษายน - มิถุนายน, 2526, หน้า 39

ของชีวิตเชิง คริสที่อยู่ภายใต้การผสมผสานของชีวิตที่ไม่น่าพอใจ เราตระหนักถึงความดีเพื่อความดี แต่สิ่งที่ได้รับก็คือความสุขใจ ความสบายใจในการที่ได้ทำความดีนั้น ๆ ตัวอย่างที่เราคงเคยพบด้วยตัวเองก็คือการที่เราให้ทานหญิงแม่ลูกอ่อนหรือคนชราที่ไม่มีทางหาหาเลี้ยงชีพได้ช่วยตนเอง เราไม่ได้หวังสิ่งตอบแทนด้วยประการใด ๆ นอกจากความรู้สึกสุขใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ความรู้สึกเช่นนี้แหละคือคุณค่าภายใน หรือบางทีเรียกคุณค่าที่เป็นจุดหมายปลายทาง (TERMINAL VALUES)¹

2.2 แขนงของค่านิยม ค่านิยมแบ่งออกเป็นแขนงต่าง ๆ ได้ 3 แขนง คือ แขนงที่ว่าด้วยจริยธรรม แขนงที่ว่าด้วยสุนทรียภาพ และแขนงที่ว่าด้วยสังคม - การเมือง ก็จะแยกกล่าวตามลำดับไป

1. แขนงที่ว่าด้วยจริยธรรม (ETHICAL VALUES) เป็นแขนงที่พิจารณาถึงคุณค่า ในด้านความประพฤติของมนุษย์ทางด้านจริยธรรม คำสอนในศาสนา ส่วนใหญ่จะเพ่งเล็งถึงด้านจริยธรรมของมนุษย์ เป็นประการสำคัญ

2. แขนงที่ว่าด้วยสุนทรียภาพ (ESTHETICAL VALUES) เป็นแขนงที่พิจารณาถึงคุณค่าในด้านความงาม ที่แสดงออกมาโดยสื่อต่าง ๆ เช่น ศิลปะ, ดนตรี, การแสดง เป็นต้น

3. แขนงที่ว่าด้วยสังคม - การเมือง (SOCIO - POLITICAL VALUES) เป็นแขนงที่พิจารณาถึงคุณค่าทางด้านสังคมและการเมือง (รวมทั้งทางเศรษฐกิจ) ที่มีอยู่ในแต่ละสังคม สิ่งที่เรามักจะต้องเกี่ยวข้องกับค่านิยมเป็นอย่างมาก ก็มักจะเน้นค่านิยมในแขนงนี้ ซึ่งนอกจากจะเกี่ยวพันกับความเป็นไปในชีวิตแล้ว ยังมีลักษณะที่เคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงได้ง่าย จึงทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในเรื่องการพิจารณาค่านิยมอยู่เสมอ²

¹อ้างใน พันธ์ หันนาสินทร์, ศาสตราจารย์ ดร. เล่มเดิม, หน้า 29

²เล่มเดิม หน้า 28 - 29

3. กานินยเมธีระกวรสังเสริมและปลุกฝัง

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้จัดให้มีการประชุมทางวิชาการ ผู้เข้าร่วมประชุมจากบุคคลหลายฝ่าย เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับ ที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ระดับอุดมศึกษา คือ วิทยาลัยครู) ศึกษาพิเศษและอาจารย์มหาวิทยาลัยโดยมีเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สมัยอธิบดี พะนอม แก้วกำเนิก) เป็นประธาน รม.ดร.กวงเกื้อน พันธุนาวิน และ ผศ.ดร.สุนทร โคมิน เป็นวิทยากร

ที่ประชุมได้มีมติรับเอาคานินยเพื่อชีวิตและสังคมไทยมาดำเนินการหาประชาคมติกับประชาชนชาวไทยทั่วประเทศ โดยมุ่งหวังให้ประชาชนชาวไทยรับเอาคานินยที่ได้มาจากการประชุมครั้งนี้ มาประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลดีและมีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 20 ประการ ดังจะนำมาเสนอให้ทราบตามลำดับต่อไปนี้

1. การประหยัดและการประมาณตน เพื่อการดำรงชีวิตที่เรียบง่าย
2. การรักษาความจริงและการกล้ากระทำเพื่อความจริง
3. ความมุ่งมั่นทำงานเพื่องาน โดยตระหนักว่างานคือชีวิต
4. การเคารพตนเอง พึ่งตนเอง และไม่ยอมท้อถอยต่อปัญหาชีวิต
5. การใฝ่หาความรู้และใช้สติปัญญา เพื่อยกระดับคุณภาพของชีวิต
6. การตระหนักในคุณค่าของธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำรงชีวิต
7. ความรับผิดชอบในหน้าที่ของคนที่ถือสังคัม โดยกระทำให้เป็นประโยชน์ต่อหมู่คณะ และไม่กระทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
8. รับผิดชอบในหน้าที่ของคนที่เคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น

9. การตระหนักในความสำคัญของการทำงานร่วมกัน **ด้านความสามัคคี ภูมฺ ภูษนะ ภูอภัย**
10. การเห็นความสำคัญของครอบครัว ในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนเยาวชนและสังคม
11. ความมุ่งมั่นที่จะช่วยกันรักษาและเสริมสร้างความเป็นธรรม เสรีภาพ และภราดรภาพในสังคม
12. การตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาชีวิตและสังคมที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ คุณธรรม ชนบธรรมนิยมประเพณีอันดีงาม
13. การรักษาความเป็นเอกราชของชาติไทย การภูมิใจในความเป็นคนไทย รักไทย นิยมไทย และยินดีเสียสละเพื่อชาติ แม้วัยชีวิต
14. การยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เช่น ความเสมอภาค การมีเสรีภาพ
15. การยึดมั่นในหลักคำสั่งสอนทางศาสนา โดยเฉพาะคำสั่งสอนทางพุทธศาสนา เป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิต
16. การเทิดทูนองค์พระมหากษัตริย์เป็นประมุข เป็นมิ่งขวัญและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยในชาติ
17. การเคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย กฎข้อบังคับ กฎเกณฑ์ และระเบียบแบบแผนโดยเคร่งครัด ทั้งนี้เพื่อความสุขของสังคม
18. การช่วยกันรักษา ห่วงแทนสาธารณสมบัติและมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
19. การปลูกฝังนิสัยและรักษาส่งเสริมคุณภาพพลานามัยของตนเอง ครอบครัว และชุมชน
20. การยกย่อง/สรรเสริญผู้กระทำความดีต่อต้านการทำความชั่ว¹
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้ประกาศเชิญชวนให้พี่น้องไทย
ร่วมมือปฏิบัติตามกานินยพินฐาน 5 ประการ ดังจะนำมา เสนอในสาระสำคัญตามลำดับดังนี้

¹ เอกสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ : ชาววัฒนธรรม ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 07 ประจำวันจันทร์ ที่ 21 เมษายน 2523
หน้า 1 - 2

1. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
2. การประหยัดและออม
3. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
4. การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
5. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์¹

4. ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปลูกฝังค่านิยม

ศาสตราจารย์ คุณหญิงเต็มสิริ บุญยสิงห์ ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปลูกฝังหรือสร้างค่านิยม เราควรร่วมกันสร้างค่านิยมในเรื่องต่อไปนี้ให้เกิดขึ้นในหมู่คนไทย ได้แก่

1. ค่านิยมในความเป็นไทย
2. ค่านิยมประชาธิปไตย
3. ค่านิยมในระเบียบวินัย
4. ค่านิยมในศีลและในธรรม
5. ค่านิยมในความรับผิดชอบ
6. ค่านิยมในการทำตัวให้เป็นประโยชน์
7. ค่านิยมในเรื่องสิทธิชายหญิง²

สถิต นิยมญาติ ได้ให้แนวทางในการปลูกฝังค่านิยมต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน 3 ประการ คือ

ประการแรก ควรปลูกฝังค่านิยมทั้งหลายตั้งแต่เด็ก ในเรื่องการปลูกฝังยิ่งทำให้เร็วเท่าใดยิ่งดีเท่านั้น อันนี้ก็เข้าใจดีที่ว่า "ไม้อ่อนคดง่ายไม้แก่คดยาก" นั่นเองการปลูกฝังหรือการอบรมสั่งสอนตั้งแต่เยาว์วัยนั้นนอกจาก

¹สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, (แผนปลิว) คำประกาศ
เชิญชวนพี่น้องไทย ร่วมใจปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

²เต็มสิริ บุญยสิงห์, ศาสตราจารย์ คุณหญิง, เล่มเดิม หน้า 40

จะปลูกง่าย หักง่าย สีสอนง่ายแล้ว สิ่งใดที่ปลูกดีก็อยู่ตั้งแต่วัยเด็กนั้นมักจะฝังแน่น
อยู่มานาน ยากที่จะเปลี่ยนในภายหลังอีกด้วย ครอบครัวจึงมีอิทธิพลมากเป็นพิเศษต่อ
เด็กเล็ก ในการปลูกฝังค่านิยมและให้การอบรมต่าง ๆ ครูควรจะให้ประสานกับ
ทางครอบครัวของเด็กด้วย และการแนะนำนั้นควรจะทำในระดับต่ำ เช่น
อนุบาล และประถมศึกษาด้วย แทนที่จะไปเน้นในระดับสูง เช่น มัธยมมากเกินไป
ด้วยเหตุผลที่กล่าวแล้ว

ประการที่สอง การปลูกฝังค่านิยมก็คือ การอบรมบ่มนิสัยก็คือ ควรจะ
อาศัยการปะทะสัมพันธ์ตัวต่อตัว (PERSON - TO - PERSON INTERACTION)
โดยวิธีการนี้ทำให้การปะทะสัมพันธ์เป็นไปอย่างลึกซึ้ง และเข้าถึงจิตใจของเด็กได้
ทำให้ผู้แนะนำอยู่ในฐานะที่จะชี้แนะหรือทำความเข้าใจกับนักเรียนได้ดีกว่า การ
ปะทะสัมพันธ์เป็นกลุ่มในสภาวะที่มีคนมาก ๆ ถ้าการปะทะสัมพันธ์แบบตัวต่อตัวมีอาจ
จะกระทำได้ซึ่งจะเห็นเพราะเหตุใดก็แล้วแต่ ก็ควรจะให้กลุ่มที่เราไปปลูกฝังนั้น
เล็กที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ เช่น กลุ่มละ 3 คน 5 คน เป็นต้น ยิ่งกลุ่มใหญ่เท่าใด
การปลูกฝังค่านิยมก็ยิ่งได้ผลน้อยลง เท่านั้น

ประการที่สาม ในการที่จะปลูกฝังค่านิยมใด ๆ แก่เด็ก ครูแนะนำ
จะต้องคำนึงถึงความต้องการทางจิตวิทยา (PSYCHOLOGICAL NEEDS) . และความ
แตกต่างระหว่างบุคคลด้วย นอกจากนี้เราจะต้องระลึกอยู่เสมอว่านักเรียนแต่ละ
คนก่อนที่เขาจะมาพบครูแนะนำนั้น ต่างก็มีค่านิยมหรือความเชื่อเก่า ๆ ก็คือ จะสร้าง
ค่านิยมใหม่ก็คือ เราต้องกระทำโดยอาศัยของเก่าเป็นจุดเริ่มต้นด้วย เช่น พยายาม
ให้เขามองเห็นว่าของเก่า สถานภาพเก่าเป็นสิ่งที่ผิด เป็นสิ่งที่ด้อยกว่าของใหม่
และเป็นสิ่งที่น่าตำหนิติเตียนอย่างยิ่ง ตราบใดที่เราไม่สามารถทำลายความภูมิใจใน
สิ่งผิดในอดีตได้ ก็ยากที่จะเปลี่ยนค่านิยมเก่าหรือปลูกฝังค่านิยมใหม่ได้

ประการที่สี่ ในการเปลี่ยนค่านิยมและปลูกฝังค่านิยม ถ้าจะให้เกิด
ผลอย่างถาวรแล้ว ทั้งระหว่างการอบรมและหลังการอบรมสั่งสอน (หรือปลูกฝังค่านิยม)
ควรที่จะแยกตัวเด็กออกจากกลุ่มเก่าและสิ่งแวดล้อมเก่า อันเป็นแหล่งเพาะ

ค่านิยมเก่าโดยสิ้นเชิง นอกจากนี้ครูและแนวจะติดต่อกับผู้ปกครองให้ช่วยเหลือในเรื่องการสร้างสิ่งแวดลอมใหม่ และการปฏิบัติต่อกันในแนวใหม่ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าสิ่งแวดลอมเก่าที่บ้านหรือการปฏิบัติอย่างเก่าของผู้ปกครองที่บ้านไม่จ้ออำนวยความสะดวกการบำรุงรักษาค่านิยมใหม่ที่แนวเพิ่มปลุกฝังและอบรมสั่งสอนไป¹

เห็นได้ว่า ค่านิยมของสังคมเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติของบุคคล ในฐานะที่เป็นตัวการหรือตัวกำหนดให้บุคคลในสังคมประพฤติปฏิบัติ ซึ่งมีอยู่หลายด้าน เช่น การประพฤติปฏิบัติด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สุนทรียภาพ และการประพฤติปฏิบัติด้านจริยธรรม คุณธรรมต่าง ๆ บุคคลในสังคมจะประพฤติปฏิบัติตามค่านิยมเหล่านี้อย่างสืบเนื่อง โดยอาศัยกระบวนการสืบทอดหรือถ่ายทอดทางวัฒนธรรม (CULTURAL TRANSMISSION) จนกลายเป็นแบบแผนของการประพฤติปฏิบัติของบุคคลในสังคม ปรากฏในลักษณะค่านิยมพื้นชุมชน หรือค่านิยมเพื่อชีวิตและสังคม ครอบคลุมการประพฤติปฏิบัติของบุคคลแขนงต่าง ๆ 3 แขนง ดังได้กล่าวมา เฉพาะอย่างยิ่ง แขนงที่ว้าควาย จริยธรรม ซึ่งงานวิจัยนี้ เรียกว่า "ค่านิยมเชิงจริยธรรม"

จุดสนใจในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อต้องการศึกษาการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของบุคคลที่เป็นเยาวชน ซึ่งมักจะรับเอาแผนดังกล่าวและนำมาเป็น เครื่องมือหรือวิธีทางแห่งการประพฤติปฏิบัติ จนกลายเป็นแบบแผนแห่งพฤติกรรม เช่น การประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัย เป็นผู้มีเหตุผล รู้จักประหยัด ซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งค่านิยมเหล่านี้ จัดเป็นค่านิยมวิถีปฏิบัติ หรือค่านิยมประเภทมีคุณค่า ในด้านการใช้สอยหรือเป็นเครื่องมือ ดังกล่าวแล้ว นั้นเอง

¹ สติศ นิยมญาติ. ค่านิยมกับความมั่นคง รายงานการสัมมนาทางวิชาการ "ลักษณะสังคมไทย". (กรุงเทพฯ : การพิมพ์พระนคร, 2524), หน้า 307 - 308

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเด่นของความสนใจที่มีต่อแบบแผนค่านิยมต่าง ๆ
ของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ชัยนาค นาคบุปผา (พ.ศ. 2521 - 1523) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเด่นของความสนใจที่มีต่อแบบแผนค่านิยมค่านิยมค่านองต่าง ๆ ของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อศึกษาความแตกต่างลักษณะเด่นของความสนใจ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้ง 11 สาขาวิชาชีพ และกลุ่มสาขาวิชาชีพที่มีต่อแบบแผนค่านิยมค่านองต่าง ๆ ได้แก่ ค่านทฤษฎีหรืออุดมคติ, ค่านเศรษฐกิจ, ค่านสุนทรียภาพ, ค่านการเมืองการปกครอง, ค่านสังคม และค่านศาสนา ตลอดจนเพื่อศึกษาถึงความแตกต่างลักษณะเด่นของความสนใจของนักศึกษาโดยจำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ เพศ สถานภาพ พื้นฐานการศึกษา รวมทั้งจำแนกตามระดับการศึกษาของปิตามารคา อาชีพของปิตามารคาหรือผู้ปกครอง ประกอบด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจของบุคคลที่มีต่อแบบแผนค่านิยมทั้ง 6 ค่าน ดังกล่าว (STUDY OF PERSONAL VALUES) ตามแนวทฤษฎีของ SPRANGER และใช้วิธีการแบบ Q - TECHNIQUES ในการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเด่นของความสนใจของนักศึกษา

ผลการวิจัย สรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ลักษณะเด่นของความสนใจที่มีต่อแบบแผนค่านิยมค่านทฤษฎีหรืออุดมคติระหว่างนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตรกับมนุษยศาสตร และค่านิยมค่านเศรษฐกิจระหว่างนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตรกับนักศึกษาคณะอื่น ๆ พบว่ามีความแตกต่างกันที่ระดับความนัยสำคัญ .01 และ .05 ตามลำดับ

2. แบบแผนค่านิยมค่านทฤษฎีหรืออุดมคติของนักศึกษา ระหว่างกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพกับกลุ่มสาขามนุษยศาสตร และแบบแผนค่านิยมค่านสังคมศาสตรระหว่างกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพกับกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ พบว่า

มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 และ .05 ตามลำดับ

3. แบบแผนค่านิยมค่านทฤษฎีหรืออุดมคติ ระหว่างนักศึกษาชายคณะ แพทยศาสตร์กับนักศึกษานหญิงคณะ เกษตร นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์กับนักศึกษานหญิงคณะมนุษยศาสตร์ และนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ กับนักศึกษานหญิงคณะพยาบาล ศาสตร์ พบว่ามีความสำคัญแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ($P < .01$) สำหรับ แบบแผนค่านิยมค่านศาสนาพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์กับนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ ($P < .10$) ระหว่างนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์กับนักศึกษานหญิงคณะมนุษยศาสตร์ นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์กับนักศึกษานหญิงคณะวิทยาศาสตร์ ($P < .01$)

4. แบบแผนค่านิยม ทั้ง 6 ด้านของนักศึกษา จำแนกตามคณะวิชาและความแตกต่างของสถานภาพพื้นฐานการศึกษา พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. แบบแผนค่านิยมค่านศาสนาของนักศึกษา จำแนกตามคณะวิชาและความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษาของบิดา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์กับนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ ($P < .10$)

6. แบบแผนค่านิยมค่านทฤษฎีหรืออุดมคติของนักศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างนักศึกษาคณะวิชาต่าง ๆ ความแตกต่างระดับการศึกษาของมารดาและผลรวมระหว่างตัวแปรทั้งสอง ($P < .01$) สำหรับแบบแผนค่านิยมค่านศาสนา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างนักศึกษาคณะวิชาต่าง ๆ และผลรวมระหว่างตัวแปรทั้งสอง ($P < .01$)

7. แบบแผนค่านิยมทั้ง 6 ด้านของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรคณะวิชาและความแตกต่างด้านอาชีพของบิดา พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

8. ลักษณะเด่นของความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อแบบแผนค่านิยมต่าง ๆ จำแนกตามคณะวิชาและอาชีพของมารดา พบว่าแบบแผนค่านิยมค่านทฤษฎีหรือ

อคุมคติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์กับนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ ($P < .10$) สำหรับค่านิยมทางค่านิยมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์กับคณะวิทยาศาสตร์ ($P < .10$) ระหว่างนักศึกษาที่มารดาอาชีพเป็นนักธุรกิจกับพนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการกับพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานรัฐวิสาหกิจกับแม่บ้าน และแม่บ้านกับอาชีพรับจ้าง ($P < .01$) นอกจากนี้ ยังพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญของผลรวมระหว่างตัวแปรทั้งสอง เช่นกัน ($P < .01$)

9. แบบแผนค่านิยมทั้ง 6 ด้าน ของนักศึกษาจำแนกตามคณะวิชาและอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ¹

พฤติกรรมจริยธรรมและแนวโน้มพฤติกรรมทางการเมืองตามคำรายงาน
ของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง

วิชา เยาวลักษณะ ได้ศึกษาพฤติกรรมจริยธรรม และแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางการเมือง ตามคำรายงานของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางการเมืองตามคำรายงานของนักเรียน ครู และผู้ปกครองว่า (1) เคยทำบ่อยมากน้อยเพียงใด (2) มีแนวโน้มจะทำมากน้อยเพียงใด (3) เคยเห็น

¹ ชัยนาท... นาคบุปผา. การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเด่นของความสนใจที่มีต่อแบบแผนค่านิยมด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาระดับปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา (เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่อง "การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา" 7 - 11 กันยายน 2524 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร), หน้า 3 - 1 ถึงหน้า 3 - 3

คนอื่นทำบ่อยเพียงใด (4) คิดว่าคนอื่นมีแนวโน้มจะทำมากน้อยเพียงใดตามตัวแปรต้น 6 ตัวแปร คือ เพศ ศาสนา สถานภาพ ภูมิภาค สภาพความเป็นเมือง และอาชีพหลักของครอบครัว กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ครูและบุคลากรจากกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวนทั้งสิ้น 2,835 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (MULTISTAGE SAMPLING) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง และแบบสำรวจ ซึ่งมีการกระทำพฤติกรรมทางการเมือง 18 ข้อ และแต่ละข้อมีคำถาม 4 คำถามดังกล่าวข้างต้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดรายงานว่าเคยทำบ่อย ๆ มี 1 พฤติกรรม คือ การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด ซึ่งเป็นพฤติกรรมค่านิยม ส่วนพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างรายงานว่าไม่เคยทำมีทั้งสิ้น 14 พฤติกรรม แบ่งเป็นค่านิยม 5 พฤติกรรม คือ การสละเพื่อส่วนรวม การมีส่วนร่วมทางการเมือง การยอมปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง การต่อต้านกฎหมายที่ไม่ชอบธรรม การเป็นหูเป็นตาให้เจ้าหน้าที่บ้านเมือง และค่านิยม 9 พฤติกรรม (ซึ่งเป็นพฤติกรรมค่านิยมทั้งหมดค่านิยมในแบบสำรวจนี้) คือ ออกสีในการปฏิบัติต่อบุคคลต่าง ๆ การปกครองด้วยความรุนแรง การใช้ตำแหน่งหน้าที่หาผลประโยชน์ การให้และการใช้สิทธิ การรับสินบน การแจ้งความเท็จ การให้สินบน การปิดบังผู้กระทำผิดกฎหมายและการทุจริตในการเลือกตั้ง

2. พฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดรายงานว่าจะทำแน่ ๆ ถ้ามีโอกาส มี 5 พฤติกรรม ซึ่งเป็นพฤติกรรมค่านิยมทั้งสิ้น เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด การสละเพื่อส่วนรวม การสละ

สถิติที่เสรีภาพส่วนบุคคล การจัดสวัสดิการแก่บุคคลโอกาส และการเป็นหูเป็น
ตาให้เจ้าหน้าที่บ้านเมือง ส่วนพฤติกรรมที่จะไม่ทำคือพฤติกรรม คำนลทั้งหมด

3. พฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดรายงานว่า เคยเห็นคนอื่นทำบ่อย ๆ
มี 1 พฤติกรรม คือ การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด ส่วนพฤติกรรม
ที่ไม่เคยเห็นคนอื่นทำมี 3 พฤติกรรม คือ การแจ้งความเท็จ การทุจริตในการ
เลือกตั้ง และการบิบบังผู้กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นพฤติกรรมค่านลทั้งสิ้น

4. พฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพยากรณ์ว่าคนอื่นจะทำแน่ ๆ ถ้ามี
โอกาส มี 1 พฤติกรรม คือ การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด และ
ไม่มีพฤติกรรมใดเลยที่กลุ่มตัวอย่างคาดว่าคนอื่นจะไม่ทำถ้ามีโอกาส

5. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรม
ทางการเมืองมากที่สุด คือ สถานภาพ รองลงมาได้แก่ เพศ และอาชีพหลักของ
ครอบครัว ส่วนตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมทั้ง-
กล่าวคือ ศาสนา

6. ผู้หญิงและผู้ชายมีพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทาง
การเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P \leq .05$) และโดยส่วนรวมพบว่าผู้ชาย
มีพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางการเมืองค่านลมากกว่าค่านลมากกว่าผู้หญิง

7. ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม มีพฤติกรรม
และแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางการเมืองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

8. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 5 ครูและ
ปกครองมีพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
($P \leq .05$) และโดยส่วนรวมพบว่าครูมีพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรม
ทางการเมืองค่านลมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในขณะที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มี
พฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางการเมืองค่านลมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางการเมืองทั้งค่านบวกและค่านลบมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

9. ผู้ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq .05$) และพบว่าโดยส่วนรวมคนในภาคเหนือมีพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมบวกมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในขณะที่คนในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมค่านลบมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

10. ผู้ที่อยู่ในกรุงเทพมหานครส่วนใน กรุงเทพมหานครส่วนนอก อำเภอเมือง และอำเภอชนบท มีพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq .05$) และพบว่าโดยส่วนรวมคนในกรุงเทพมหานครส่วนในมีพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมทั้งค่านบวกและค่านลบมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในขณะที่คนในอำเภอชนบทมีพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมทั้ง 2 ค่านนั้นน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ

11. ผู้ที่มีอาชีพหลักของครอบครัวรับราชการ ผู้ใช้แรงงาน ธุรกิจการค้า และลูกจ้างเอกชน มีพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq .05$) และพบว่าโดยส่วนรวมผู้ที่อยู่ในครอบครัวอาชีพรับราชการ มีพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมค่านบวกมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในขณะที่มีพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมค่านลบน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ ส่วนผู้ที่อยู่ในครอบครัวอาชีพหลักเป็นผู้ใช้แรงงาน มีพฤติกรรมและแนวโน้มค่านบวกน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ และมีพฤติกรรมค่านลบมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในขณะที่ผู้ที่อยู่ในครอบครัวอาชีพธุรกิจการค้ามีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมค่านลบมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

¹วิชา เยาวลักษณ์ พฤติกรรมจริยธรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางการเมือง คำนวณรายงานของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง รวมบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ ปีการศึกษา 2527 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529) : หน้า 55 - 56

จริยธรรมและศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัย

ครุภาควิชาสังคม

กำพล ชูรัตน์ ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจริยธรรมและศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครุภาควิชาสังคม และเปรียบเทียบการปฏิบัติจริยธรรมตามที่เป็นจริงและศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครุภาควิชาสังคม จำแนกตามตัวแปรต้นคือเพศ และระดับชั้น ตัวอย่างประชากรในการวิจัย เป็นนักศึกษาวิทยาลัยครุภาควิชาสังคม ซึ่งได้จากการสุ่มแบบมีระบบจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสำรวจซึ่งคัดแปลงจากแบบสำรวจของชัยพร วิชชาวูช กับคณะ เพื่อสำรวจการปฏิบัติจริยธรรมของตนเอง 20 ข้อ และแต่ละข้อมีคำถามได้แก่ เคยทำบ่อยมากน้อยเพียงใด มีศักยภาพจะทำมากน้อยเพียงใด เคยเห็นคนอื่นทำบ่อยเพียงใด และคิดว่าคนอื่นมีศักยภาพจะทำมากน้อยเพียงใด การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. การปฏิบัติจริยธรรมของตัวอย่างประชากรทั้งหมด ที่เคยทำบ่อย ๆ มีจำนวน 15 ข้อ เรียงลำดับ จากบ่อยที่สุดลงไปคือ การปรับปรุงตนเอง การปลอบใจตนเอง ความรู้สึกผิด ความรู้ตัวไม่ประมาณ การสำรวจตนเอง การปรุงแต่งร่างกาย ความมีวินัยต่อตนเอง ความขยันหมั่นเพียร การลงโทษตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง การรักษาสุขภาพของตนเอง การให้รางวัลตนเอง การตั้งมาตรฐานตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง และการหลีกเลี่ยงอบายมุข ส่วนการปฏิบัติจริยธรรมที่เคยทำน้อยที่สุดคือ ความพอใจในตนเอง

2. ศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมของตัวอย่างประชากรทั้งหมด ที่จะทำแน่ ๆ ถ้ามีโอกาสมีจำนวน 14 ข้อ เรียงลำดับจากจะทำมากที่สุดไปคือการ

ปรับปรุงตนเอง ความขยันหมั่นเพียร ความมีวินัยต่อตนเอง การปรุ่่งแต่ง
ร่างกาย การรักษาสุขภาพตนเอง ความรู้ตัวไม่ประมาท ความเชื่อมั่นในตน-
เอง การค้ำมาตฐุตนตพเอง การสำรวจตนเอง ความรู้สึกผิด การให้รางวัล
ตนเอง การปลอบใจตนเอง การลงโทษตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง
ส่วนศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมที่จะทำน้อยที่สุดคือ การแสดงอารมณ์อย่าง
ถูกกาลเทศะ

3. การปฏิบัติจริยธรรมของตัวอย่างประชากรทั้งหมด ที่เคยเห็นคน
อื่นทำบ่อย ๆ มีจำนวน 10 ข้อ เรียงลำดับที่เคยเห็นบ่อยที่สุดลงไปคือ การปรุ่่ง
แต่งร่างกาย การให้รางวัลตนเอง ความรู้ตัวไม่ประมาท ความภาคภูมิใจใน
ตนเอง การรักษาสุขภาพตนเอง ความขยันหมั่นเพียร การระงับความอยากและ
การต้านทานการชั่วๆ การแสดงอารมณ์อย่างถูกกาลเทศะ ความเชื่อมั่นใน
ตนเอง และการปรับปรุงตนเอง ส่วนการปฏิบัติจริยธรรมที่เคยเห็นคนอื่นทำน้อย
ที่สุด ความละเอียดใจ

4. ศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมของตัวอย่างประชากรทั้งหมดที่คิดว่า
คนอื่นจะทำแน่ ๆ ถ้ามีโอกาส มีจำนวน 8 ข้อ เรียงลำดับจากที่คิดว่าคนอื่นจะ
ทำมากที่สุดคือ การปรุ่่งแต่งร่างกาย การให้รางวัลตนเอง การรักษาสุขภาพ
ตนเอง การปรับปรุงตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง
ความขยันหมั่นเพียร และความรู้ตัวไม่ประมาท ส่วนศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรม
ที่คิดว่า คนอื่นจะทำน้อยที่สุดคือ การแสดงอารมณ์อย่างถูกกาลเทศะ

5. นักศึกษาชายและนักศึกษานหญิงมีการปฏิบัติจริยธรรมและศักยภาพของ
การปฏิบัติจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

6. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีการปฏิบัติจริยธรรมและ
ศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05¹

ค่านิยมอันควรแก่การปฏิบัติ : ศึกษากรณีเฉพาะค่านิยมพื้นฐานตามคำ
ประกาศของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

สมเด็จพระศรี ตันสกุล (พ.ศ. 2527) ได้ศึกษาค่านิยมอันควรแก่การ
ปฏิบัติ : ศึกษากรณีเฉพาะค่านิยมพื้นฐานตามคำประกาศของสำนักงานคณะกรรมการ
วัฒนธรรมแห่งชาติ ในประการต่าง ๆ ได้แก่ ประการที่ 1 การพึ่งตนเอง ชยัน
หมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ประการที่ 2 การประหยัดและออม ประการที่ 3
การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ประการที่ 4 การปฏิบัติตามคุณธรรมของ
ศาสนา

จุดมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อที่จะสำรวจความโน้มเอียงที่จะ
ปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการต่าง ๆ 4 ประการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือประชากรที่มีคุณสมบัติหรือคุณ-
ลักษณะตามที่ประสงค์หรือมุ่งหมาย (PURPOSIVE) ได้แก่ ประชากรที่อยู่อาศัย
ในเขตเทศบาลประกอบด้วยชาย - หญิง มีอายุก่อนวัยกลางคน (ต่ำกว่า 35 ปี)
ตั้งแต่วัยกลางคนขึ้นไป (ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป) ประกอบอาชีพเกษตรกรรม - มีใช้
เกษตรกรรม มีการศึกษาค่ากว่ามัธยมศึกษา ตั้งแต่มัธยมศึกษาขึ้นไป และมี - ไม่มี
ประสบการณ์ในการอ่านหนังสือพิมพ์

¹ ก้าวพล ชูรัตน์. จริยธรรมและศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมของ
นักศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี ในรวมบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ ปีการศึกษา 2528
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2530. หน้า 471 - 472

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบมาตรฐานส่วนประเมินค่า (RATING SCALE) แบ่งมาตราส่วนประเมินค่าออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับ 5 พึงปฏิบัติหรือควรปฏิบัติ มากที่สุด ระดับ 4 พึงปฏิบัติหรือควรปฏิบัติมาก ระดับ 3 พึงปฏิบัติหรือควรปฏิบัติมาก ระดับ 3 พึงปฏิบัติหรือควรปฏิบัติปานกลาง ระดับ 2 พึงปฏิบัติหรือควรปฏิบัติน้อย และระดับ 1 พึงปฏิบัติหรือควรปฏิบัติน้อยที่สุด สำหรับข้อความที่ให้ประเมินนั้น ใ้ค่าขั้วข้อความจากประกาศของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ผลการสำรวจความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการต่าง ๆ จะนำมากล่าวเชิงสรุปขบยอดตามลำดับต่อไปนี้

ก. ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ประการที่ 1 เมื่อพิจารณาจากรายการค่านิยม ในประการนี้ ซึ่งมีด้วยกันทั้งหมด 9 รายการ หรือ 9 ข้อ โดยจำแนกตามตัวแปรคู่ต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า ข้อที่ควรได้รับการปฏิบัติในอันดับสูง ได้แก่ ข้อ 5 การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์, ข้อ 6 การศึกษชอบ ทำชอบ และแก้ปัญหาได้, ข้อ 7 การชวนชวายประกอบอาชีพสุจริตโดยไม่เลื่องงาน, ข้อ 8 การรับผิดชอบตนเอง ตลอดจนรวม ต่อหน้าที่และการกระทำ และข้อ 9 การปฏิบัติงานให้สำเร็จเรียบร้อย ไม่กึ่งค้าง ครั้งเมื่อพิจารณาความถี่ของข้อควรปฏิบัติเป็นอันดับสูงสุด เหล่านี้ โดยการตรวจสอบความถี่จากตัวแปรต่าง ๆ ปรากฏว่าข้อ 7 มีปริมาณความถี่มากกว่าข้ออื่น ๆ

ข. ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ประการที่ 2 เมื่อพิจารณาจากรายการค่านิยม ซึ่งมีด้วยกันทั้งหมด 9 รายการหรือ 9 ข้อ โดยจำแนกตามตัวแปรคู่ต่าง ๆ เช่นกัน ปรากฏว่าได้รับการปฏิบัติเป็นอันดับสูง ได้แก่ ข้อ 1 การมีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ข้อ 3 การใช้ทรัพยากรและเวลาว่างให้เป็นประโยชน์มากที่สุด, ข้อ 7 การเพิ่มพูนทรัพย์ด้วยการเก็บและนำไปทำให้เกิดประโยชน์ ข้อ 8 การรู้จักใช้ คุดูแลรักษา และบูรณะทรัพย์ทั้งของตนเองและของส่วนรวมและข้อ 9 การวางแผนการใช้รายได้ให้รอบคอบ มีสัดส่วน และออมไว้ม่าง

ความสมควร ครั้นเมื่อพิจารณาความดีของข้อที่ควรได้รับการปฏิบัติเป็นอันดับสูงสุด โดยการตรวจสอบความดีจากตัวแปรคู่ต่าง ๆ ปรากฏว่าข้อ 1 มีปริมาณความดีมากกว่าข้ออื่น ๆ

ค. ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ประการที่ 3 เมื่อพิจารณาจากรายการค่านิยม ซึ่งมีด้วยกันทั้งหมด 9 รายการ หรือ 9 ข้อ โดยจำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ เช่นกันปรากฏว่า ข้อที่ควรได้รับการปฏิบัติในอันดับสูงได้แก่ ข้อ 2 การช่วยกันรักษาและไม่ทำลายสาธารณสมบัติและสิ่งแวดลอม ข้อ 4 การรับบริการและให้บริการตามลำดับ ก่อนหลัง ข้อ 5 การสนับสนุนและส่งเสริมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อ 8 การทำหน้าที่พลเมืองดี โดยแจ้งต่อเจ้าหน้าที่เมื่อรู้เห็นการกระทำความผิดวินัยและกฎหมาย และข้อ 9 การรับนิคมชอบและปฏิบัติตามระเบียบวินัยและกฎหมาย ในฐานะเจ้าหน้าที่ ครั้นเมื่อพิจารณาความดีของข้อที่ควรได้รับการปฏิบัติเป็นอันดับสูงสุด ในข้อต่าง ๆ เหล่านี้ โดยการตรวจสอบความดีจากตัวแปรคู่ต่าง ๆ ปรากฏว่า ข้อ 4 มีปริมาณความดีมากกว่าข้ออื่น

ง. ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ประการที่ 4 เมื่อพิจารณาจากรายการค่านิยม ซึ่งมีด้วยกันทั้งหมด 12 รายการหรือ 12 ข้อ โดยจำแนกตามตัวแปรคู่ต่าง ๆ เช่นกัน ปรากฏว่า ข้อที่ควรได้รับการปฏิบัติในอันดับสูงได้แก่ข้อ 2 การมีเมตตากรุณา, ข้อ 5 การมีความประพฤติกดีในความสัมพันธ์ทางครอบครัวและทางเพศ, ข้อ 6 การเว้นสิ่งเสพติด มีสติสัมปชัญญะ, ข้อ 8 การมีความอดทน ขกถัด และข้อ 10 การมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีฉ้อราษฎร์บังหลวง ครั้นเมื่อพิจารณาความดีของข้อที่ควรได้รับการปฏิบัติเป็นอันดับสูงสุด โดยการตรวจสอบความดีจากตัวแปรคู่ต่าง ๆ ปรากฏว่า ข้อ 7 มีปริมาณความดีมากกว่าข้ออื่น ๆ¹

¹ สมเกียรติ ชันสกุล. ค่านิยมอันควรแก่การปฏิบัติ : ศึกษากรณีเฉพาะค่านิยมพื้นฐานตามสำประกาศของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ คณะวิชามนุษยศาสตร์ วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี, 2527. หน้าบทคัดย่อ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำมาเสนอในสองลักษณะ ดังเสนอ
แล้วนั้น พิจารณาได้ว่า งานวิจัยในลักษณะแรก คืองานวิจัยด้านจริยธรรม มุ่ง
ศึกษาในประเด็นสำคัญสรุปได้ 2 ประเด็น คือ ประเด็นแรก มุ่งศึกษาในค่านิยม
ระดับพัฒนาการการใช้เหตุผลทางจริยธรรมของบุคคลทั้งที่เป็นประชาชนกลุ่มต่าง ๆ
และบุคคลที่อยู่ในวัยเรียน ส่วนประเด็นที่สอง มุ่งศึกษาในค่านิยมการวัดระดับพัฒนา
การทางจริยธรรมและศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อพัฒนาการทางจริยธรรมของ
ลอเรนซ์ โคลเบอร์ก ดังกล่าวแล้ว

งานวิจัยในลักษณะที่สอง เป็นงานวิจัยค่านิยม มุ่งศึกษาในประ
เด็นสำคัญ พอสรุปได้ 2 ประเด็นคือ ประเด็นแรก มุ่งศึกษาค่านิยมของบุคคล
ผู้ประกอบอาชีพครูโดยจำแนกค่านิยมตามแบบการวัดค่านิยม ของ ดร.สุนทร
โคมิน ส่วนประเด็นที่สอง มุ่งศึกษาความโน้มเอียงของกลุ่ม อาชีพต่าง ๆ ที่จะ
ปฏิบัติค่านิยมพื้นฐาน ประการที่ 1 ประการที่ 2 ประการที่ 3 และประการที่
4 ดังกล่าวแล้วเช่นกัน

จากงานวิจัยที่นำมาเสนอนี้ เห็นได้ว่า เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ
ประพฤติปฏิบัติของบุคคลทั้งที่อยู่ในวัยเรียน (นักเรียน/นักศึกษา) และไม่อยู่ใน
วัยเรียน (ประชาชน) งานวิจัย 3 เรื่องแรก ประกอบด้วย งานวิจัยของชัยนาท
นาคบุปผา ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของความสนใจที่มีต่อแบบแผนค่านิยมต่าง ๆ
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 งานวิจัยของวิภา เนาวลักษณ์
ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมทางการเมือง
ตามคำรายงานของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง และงานวิจัยของกำพล ชูรัตน์
ศึกษาจริยธรรมและศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครูภาค
ตะวันตก เป็นงานวิจัยที่ศึกษาการประพฤติปฏิบัติของบุคคลที่อยู่ในวัยเรียน อยู่ใน
สถานศึกษาระดับมัธยม วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ส่วนงานวิจัยของสมเกียรติ
คันสกุล ศึกษาค่านิยมอันควรแก่การปฏิบัติ : ศึกษากรณีเฉพาะค่านิยมพื้นฐาน ตาม
คำประกาศของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ค่านิยมอันควรแก่การปฏิบัติ โดยศึกษาจากบุคคลที่ไม่อยู่ในวัยเรียน (ศึกษาจากประชาชน)

สำหรับงานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประพฤติกฎีปฏิบัติของบุคคลที่อยู่ในวัยเรียน มุ่งศึกษาการประพฤติกฎีปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้ ที่อยู่ในสถานศึกษาระดับมัธยมและระดับวิทยาลัย สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ในสองประการใหญ่ ๆ คือ ประการแรก เพื่อศึกษาการประพฤติกฎีปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้โดยส่วนรวม และเมื่อพิจารณาในแต่ละลักษณะตัวแปรต่าง ๆ ทั้งที่เป็นตัวแปรต้นบุคคล ด้านครอบครัว/ชุมชน ประการที่สอง เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประพฤติกฎีปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้กับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว

ระเบียบวิธีการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยนี้ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ อันเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยแบบของการวิจัย ประชากรเป้าหมาย กลุ่มตัวอย่างและการเลือกตัวแปรที่จะศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้จะกล่าวรายละเอียดของแต่ละประเด็น ตามลำดับไป

แบบของการวิจัย

แบบของการวิจัยเป็นแบบการวิจัยเชิงพรรณนา ที่ใช้วิธีการศึกษาสำรวจ (SURVEY STUDY) ข้อมูลในด้านต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วนำผลที่ได้จากการสำรวจมาวิเคราะห์ ตามแบบของการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (QUANTITATIVE ANALYSIS) สามารถเขียนเป็นเส้นทางของการวิเคราะห์ได้ดังนี้

R —————> XO

- เมื่อ R คือกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่ม
- X คือตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษาหรือต้องการนับ/วัด
- O คือการสังเกตหรือการตรวจสอบโดยการนับ/วัด

ประชากรเป้าหมาย

ประชากรที่เป็นเป้าหมายของการวิจัยนี้ คือเยาวชนไทยภาคใต้ที่อยู่ในระบบโรงเรียนหรือสถานศึกษา ได้แก่ นักเรียนนักศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาและวิทยาลัยต่าง ๆ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มตัวอย่างและการเลือก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากประชากรเป้าหมาย ทั้งที่เป็นนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาและนักศึกษาวิทยาลัย สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง เริ่มจากการสุ่มจังหวัดที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของสหวิทยาลัยทักษิณ วิทยาลัยครูแต่ละแห่ง ซึ่งมีอยู่จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี (เขตพื้นที่บริการจังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดชุมพร) วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช (เขตพื้นที่บริการเฉพาะจังหวัดนครศรีธรรมราช) วิทยาลัยครูสงขลา (เขตพื้นที่บริการจังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสตูล) วิทยาลัยครูยะลา (เขตพื้นที่บริการจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส) และวิทยาลัยครูภูเก็ต (เขตพื้นที่บริการจังหวัดภูเก็ต จังหวัดพังงา จังหวัดกระบี่ จังหวัดระนอง และจังหวัดตรัง) โดยสุ่มแห่งละ 1 จังหวัด ก็จะได้กลุ่มตัวอย่างจังหวัด จำนวน 5 จังหวัด ตามวิธีการสุ่มอย่างง่าย (SIMPLE RANDOM SAMPLING) ต่อจากนี้ ได้สุ่มสถานศึกษาในจังหวัดนั้น ๆ ทั้งที่เป็นสถานศึกษาระดับมัธยมและในระดับวิทยาลัย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างง่ายเช่นกัน ดังจะแยกกล่าวตามลำดับ ดังนี้

สถานศึกษาระดับมัธยม เริ่มจากการแบ่งกลุ่มโรงเรียนมัธยมออกเป็น 2 กลุ่มตามเขตพื้นที่ที่โรงเรียนตั้งอยู่ คือ กลุ่มโรงเรียนมัธยมที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล กับกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล เมื่อแบ่งเสร็จแล้ว ได้สุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในแต่ละเขตดังกล่าว จำนวนเขตละ 1 โรงเรียน และในแต่ละโรงเรียน ได้สุ่มนักเรียนทั้งระดับมัธยมต้นและระดับมัธยมปลาย ทั้งนี้ยกเว้นการสุ่มนักเรียน

โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับมัธยมต้น ซึ่งผู้ม่นักเรียนโรงเรียนดังกล่าว ใน
จำนวนพอ ๆ กันกับจำนวนนักเรียนโรงเรียนที่เปิดสอนทั้งสองระดับรวมกัน

สถานศึกษาระดับวิทยาลัย เริ่มจากการสุ่มสถานศึกษาระดับนี้จำนวน
1 แห่ง ของจำนวนสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในแต่ละจังหวัดที่เป็นตัวอย่าง ต่อจากนี้ก็
ได้สุ่มนักศึกษาของสถานศึกษาแห่งนั้น ให้ได้จำนวนนักศึกษา ในจำนวนพอ ๆ กัน
กับจำนวนนักเรียนของแต่ละเขตพื้นที่ที่โรงเรียนตั้งอยู่ ดังกล่าวนำ ทั้งนี้ ยกเว้น
กรณีกลุ่มตัวอย่างวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชุมพร ได้ศึกษาจากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด
(ดูจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

จังหวัด	นักเรียนมัธยม	นักเรียนมัธยม	นักศึกษา	รวม
	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	วิทยาลัย	
กระบี่	67	68	87	222
ชุมพร	81	65	87	233
นครศรีธรรมราช	72	73	92	237
ปัตตานี	83	70	54	207
พัทลุง	95	68	96	259
รวม	398	344	416	1158

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ซึ่งแต่ละตัวแปร มีรายละเอียด ดังนี้

ตัวแปรต้น ประกอบด้วยตัวแปรส่วนบุคคลหรือสถานภาพของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ (จำแนกเป็นเพศชาย - เพศหญิง) อายุ (จำแนกเป็นช่วงอายุ ต่ำกว่า 20 ปี - ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป) และระดับการศึกษา (จำแนกในระดับมัธยมศึกษา - มัธยมศึกษาปลาย - วิทยาลัย) และตัวแปรด้านครอบครัว/ชุมชน ด้านครอบครัว คือ ภูมิหลังของครอบครัว ได้แก่ อาชีพและการศึกษาของบิดามารดา ซึ่งจำแนกเป็นประเภทอาชีพและระดับการศึกษา แบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนด้านค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว ซึ่งจำแนกเป็น 11 แบบ (เช่นเดียวกับแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม) ส่วนด้านชุมชน ได้แก่ เขตชุมชนที่อยู่อาศัย จำแนกเป็นเขตที่อยู่อาศัยในเขตและนอกเขตเทศบาล

ตัวแปรตาม คือการปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม พิจารณาจากการตรวจสอบ การนับหรือวัดหรือวัดจากข้อกระทงความต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมเชิงจริยธรรม จำนวน 44 ข้อ แล้วนำมาจัดจำแนกเป็นแบบค่านิยมเชิงจริยธรรม 11 แบบ ดังนี้

1. การมีระเบียบ
2. การมีเหตุผล
3. การประหยัด
4. ความซื่อสัตย์สุจริต
5. ความยุติธรรม
6. ความขยันหมั่นเพียร
7. ความรับผิดชอบ
8. ความเสียสละ
9. ความสามัคคี

10. ความเมตตากรุณา

11. ความกตัญญูกตเวที

เครื่องมือที่ใช้และการจัดกระทำกับ เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับเรื่องส่วนบุคคลหรือสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว และตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตามค่านิยมเชิงจริยธรรม ซึ่งในตอน 3 นี้ ให้นำแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาจริยธรรมของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา ในเอกสารรายงานวิจัยเรื่อง "ปัญหาจริยธรรมของครูอาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษา" มาปรับให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้

เมื่อได้สร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ให้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างแบบสอบถาม พิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถาม พร้อมทั้งให้นำแบบสอบถามของการวิจัยนี้ ไปทดลองหรือลองใช้ (TRY OUT) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ในการนี้ ได้หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (COEFFICIENT ALPHA) ปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (ค่า r) ได้ = 0.7736

(ดูรายละเอียดของแบบสอบถาม ในภาคผนวก)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและคณะ ได้เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยเดินทางไปยังจังหวัดต่าง ๆ ที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง การได้มาซึ่งข้อมูล ได้มาจากคุณครูให้นักเรียนนักศึกษาของจังหวัดต่าง ๆ ที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้ให้ข้อมูลตามที่ปรากฏในแบบสอบถามของแต่ละตอน ซึ่งมีอยู่ 3 ตอน

ดังต่อไปนี้

อนึ่ง ในการเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ถือหนังสือราชการ ซึ่งออกโดยวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี ไปยังสถานศึกษา ในแต่ละจังหวัดที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแจ้งให้สถานศึกษา เหล่านั้น ได้ทราบวัตถุประสงค์และให้ความอนุเคราะห์เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ดำเนินการ ระหว่างวันที่ 1 - 30 พฤศจิกายน 2530

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลเริ่มจากการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม การตรวจรหัสแบบสอบถามของแต่ละตอนในแบบการลงรหัส แล้วนำรหัสที่ลงแล้ว ไปเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและศึกษาคำนวณต่อไป

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลหรือสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ใช้สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละหรืออัตราส่วนร้อยละ สำหรับในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 การได้รับการอบรมสั่งสอนด้านค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว และการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 การประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม ได้ใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยมัธยฐาน เลขคณิต (ค่า \bar{x}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ค่า S.D.) และใช้สถิติขั้นสูงเพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญ ได้แก่ การทดสอบค่าที (t - test) การทดสอบค่าเอฟ (F - test) การใช้ S - METHOD เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าเอฟ และการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ค่า r)

สำหรับสูตรที่ใช้ในการศึกษาคำนวณตามค่าสถิติต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสถิติพื้นฐานและค่าสถิติขั้นสูง ตามที่กล่าวมานั้น จะนำเสนอตามลำดับไป ดังนี้

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การร้อยละหรืออัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ยมัธยฐาน เลขคณิต และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งแต่ละค่า ใช้สูตร ดังนี้

1. การร้อยละ จากสูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

2. ค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum FX}{N}$$

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

สถิติขั้นสูง ได้แก่

1. ค่า t จากสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

2. ค่า F จากสูตร

$$F = \frac{\text{MEAN SQUARE BETWEEN SAMPLE}}{\text{MEAN SQUARE WITHIN SAMPLE}}, \text{ df } (K-1, N-K)$$

3. ค่า r จากสูตร

$$r = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

อนึ่ง เกี่ยวกับการทดสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
ไค้ไช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ทำการทดสอบ จากสูตร

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{s_t^2}{s^2} \right]$$

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะนำเสนอในรูปของตารางแสดงข้อมูล
และค่าสถิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ โดยจัดแบ่งผลการวางออกเป็น 4 กลุ่ม
ดังนี้

1. กลุ่มตารางแสดงข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง
2. กลุ่มตารางแสดงระดับปริมาณการได้รับการอบรมสั่งสอนตาม
ค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง
3. กลุ่มตารางแสดงการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิง
จริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง
4. กลุ่มตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประพฤติปฏิบัติตามแบบ
แบบค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างกับแบบของการได้รับ
การอบรมสั่งสอนตามค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะเริ่มผลการวิจัยของข้อมูล
พื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ต่อจากนี้จะเสนอผลการวิเคราะห์ระดับปริมาณการใ้
รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์
การประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง และผลการ
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม
ของกลุ่มตัวอย่างกับแบบการใ้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจาก
ครอบครัว

ต่อไปนี้จะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเด็นตามที่
กล่าวเป็นลำดับไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ใต้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา เขตที่อยู่อาศัย และภูมิลำเนาของครอบครัว ใต้แก่ อาชีพและการศึกษาของบิดามารดา ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างชายกับกลุ่มตัวอย่างหญิง มีเป็นปริมาณพอ ๆ กัน คือ กลุ่มตัวอย่างชายมีจำนวน 578 คน คิดเป็นร้อยละ 49.91 กลุ่มตัวอย่างหญิง มีจำนวน 580 คน คิดเป็นร้อยละ 50.09 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.77) มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ส่วนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไปมีร้อยละ 8.23 กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในระดับการศึกษามัธยมศึกษาต้นกับที่อยู่ในระดับวิทยาลัยมีเป็นปริมาณใกล้เคียงกัน คือมัธยมศึกษาต้น จำนวน 433 คน คิดเป็นร้อยละ 37.39 วิทยาลัยจำนวน 416 คน คิดเป็นร้อยละ 35.93 ส่วนผู้ที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาปลาย มีจำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 26.68 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.15) อยู่อาศัยนอกเขตเทศบาล ส่วนผู้ที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลมีร้อยละ 29.85

กรณีที่เกี่ยวข้องกับภูมิลำเนาของครอบครัว ใต้แก่ อาชีพและการศึกษาของบิดามารดา ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างมาจากบิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม เป็นจำนวนมากที่สุด (บิดาประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ร้อยละ 50.73 มารดาประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ร้อยละ 49.61) รองลงมา บิดาประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 22.13) ส่วนของมารดาประกอบอาชีพค้าขาย (ร้อยละ 22.94) กลุ่มตัวอย่างมาจากบิดาและมารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นจำนวนมากที่สุด (บิดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 65.03 มารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 80.48) รองลงมา คือมาจากบิดามารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

(ดูรายละเอียดในตารางที่ 2)

ตารางที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏตามลักษณะต่าง ๆ

ลักษณะ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	578	49.91
หญิง	580	50.09
	1158	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	1060	91.77
20 ปีขึ้นไป	98	8.23
	1158	100.00
3. ระดับการศึกษา		
มัธยมต้น	433	31.39
มัธยมปลาย	309	26.68
วิทยาลัย	416	35.93
	1158	100.00
4. เขตที่อยู่อาศัย		
ในเขตเทศบาล	352	29.85
นอกเขตเทศบาล	806	70.15
	1158	100.00
5. อาชีพหลักของบิดา		
เกษตรกรรวม	587	50.73
ค้าขาย	125	10.80
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	256	22.13
ลูกจ้างเอกชน	43	3.72
ประกอบอาชีพอิสระ	135	11.67
อื่น ๆ/ไม่ระบุ	12	0.96
	1158	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะ	จำนวน	ร้อยละ
6. อาชีพหลักของมารดา		
เกษตรกรรม	573	49.61
ค้าขาย	865	22.94
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	90	7.39
ลูกจ้างเอกชน	237	1.99
ประกอบอาชีพอิสระ	141	12.21
อื่น ๆ/ไม่ระบุ	66	5.46
	1158	100.00
7. การศึกษาสูงสุดของบิดา		
ประถมศึกษา/ไม่เคยเรียน	753	65.03
มัธยมศึกษา	266	22.97
สูงกว่ามัธยมศึกษา	120	11.95
(ไม่ระบุ)	11	.95
	1158	100.00
8. การศึกษาสูงสุดของมารดา		
ประถมศึกษา/ไม่เคยเรียน	932	80.48
มัธยมศึกษา	146	12.61
สูงกว่ามัธยมศึกษา	70	6.05
(ไม่ระบุ)	10	0.86
	1158	100.00

ผลการวิเคราะห์ระดับปริมาณการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมของ
กลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ระดับปริมาณการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยม
เชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับปานกลางขึ้นไป ระดับต่ำ
กว่าปานกลาง และไม่ได้รับการอบรม ผลปรากฏว่า ระดับปริมาณการได้รับ
การอบรมสั่งสอนค่านิยมดังกล่าวทั้ง 11 ค่านิยม อยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป ครั้นเมื่อ
พิจารณาตามระดับปริมาณการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมใน
แต่ละค่านิยม ในระดับปริมาณสูงสุดและรองลงมา ผลปรากฏว่า การได้รับการ
อบรมสั่งสอนค่านิยมความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความกตัญญูต่อบุคคลอื่น อยู่ใน
ระดับปริมาณสูงสุดเท่า ๆ กัน รองลงมาคือ การมีระเบียบวินัยและความสามัคคี
ซึ่งอยู่ในระดับปริมาณเท่า ๆ กัน (ดูตารางที่ 3)

ตารางที่ 3

การร้อยละของระดับปริมาณการได้รับการอบรมสั่งสอนด้านค่านิยมเชิงจริยธรรม
ของกลุ่มตัวอย่าง

ค่านิยมเชิงจริยธรรม	ระดับปริมาณการได้รับการอบรมสั่งสอน		
	ปานกลางขึ้นไป การร้อยละ	ต่ำกว่าปานกลาง การร้อยละ	ไม่ได้รับการอบรม การร้อยละ
การมีระเบียบวินัย	97.15	2.68	0.17
การมีเหตุผล	78.48	19.88	1.64
การประหยัด	96.28	3.63	0.09
ความซื่อสัตย์สุจริต	95.51	4.49	0.00
ความยุติธรรม	95.42	4.15	0.43
ความขยันหมั่นเพียร	98.79	1.21	0.00
ความรับผิดชอบ	98.53	1.39	0.09
ความเสียสละ	96.19	3.46	0.35
ความสามัคคี	97.49	2.25	0.26
ความเมตตากรุณา	95.24	4.69	0.09
ความกตัญญูกตเวที	98.27	1.73	0.00

นอกจากนี้ ยังได้วิเคราะห์การได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิง
จริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละค่านิยมเชิงเปรียบเทียบกันระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง
ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี กับผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ผู้ที่เรียนอยู่ในระดับมัธยม
โดยส่วนรวมกับผู้เรียนอยู่ในระดับวิทยาลัยกรณีนึง อีกกรณีหนึ่งเปรียบเทียบ
ระหว่างผู้ที่เรียนอยู่ในระดับมัธยมต้น - มัธยมปลาย - วิทยาลัย รวมทั้งเปรียบเทียบ
เทียบระหว่างผู้ที่อยู่อาศัยในเขต - นอกเขตเทศบาล ผลปรากฏว่า การได้รับ
การอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมในแต่ละค่านิยม ตามที่เปรียบเทียบระหว่าง
ตัวแปรต่าง ๆ ดังกล่าวนี้ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติ ยกเว้นกรณีเปรียบเทียบระหว่าง
ผู้ที่อยู่อาศัยในเขต - นอกเขตเทศบาล ซึ่งผลปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติ ในค่านิยมซื่อสัตย์สุจริต และค่านิยมเมตตากรุณา (ดูตาราง
ที่ 4 ถึงตารางที่ 8)

ตารางที่ 4

ค่า \bar{x} , S.D. ของการได้รับการอบรมตั้งต่อหน้าค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่ม
ตัวอย่างชาย - หญิง

ค่านิยมเชิงจริยธรรม	เพศชาย		เพศหญิง		t - test
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
การมีระเบียบวินัย	3.766	0.329	3.914	0.824	-3.033
การมีเหตุผล	3.157	1.331	3.081	1.056	1.245
การประหยัด	3.981	0.387	4.038	0.886	-1.093
ความซื่อสัตย์สุจริต	3.922	0.336	4.016	0.878	-1.854
ความยุติธรรม	3.866	0.300	3.943	0.836	-1.461
ความขยันหมั่นเพียร	4.102	0.179	4.178	0.808	-1.619
ความรับผิดชอบ	3.986	0.316	4.138	0.817	-3.161
ความเสียสละ	3.727	0.308	3.745	0.759	-0.377
ความสามัคคี	4.213	0.324	4.179	0.807	0.699
ความเมตตากรุณา	3.824	0.313	3.914	0.836	-1.754
ความกตัญญูกตเวที	4.349	0.241	4.408	0.764	-1.314

ตารางที่ 5

ค่า \bar{x} , S.D. ของกรณีการได้รับการอบรมสั่งสอนก่อนดำเนินการเชิงจริยธรรมของ
กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี - อายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป

ค่านิยมเชิงจริยธรรม	อายุต่ำกว่า 18 ปี		อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป		t - test
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
การมีระเบียบวินัย	3.833	0.832	3.937	0.805	-1.200
การมีเหตุผล	3.095	1.038	3.421	1.042	-2.920
การประหยัด	3.999	0.885	4.116	0.893	-1.222
ความซื่อสัตย์สุจริต	3.971	0.848	3.947	0.966	0.228
ความยุติธรรม	3.894	0.860	4.063	0.904	-1.751
ความขยันหมั่นเพียร	4.135	0.774	4.242	0.937	-1.082
ความรับผิดชอบ	4.059	0.808	4.147	0.894	-0.934
ความเสียสละ	3.715	0.770	4.011	0.840	-3.312
ความสามัคคี	4.195	0.805	4.253	0.870	-0.619
ความเมตตากรุณา	3.854	0.871	4.063	0.868	-2.251
ความกตัญญูกตเวที	4.381	0.749	4.411	0.718	-0.388

ตารางที่ 6

ค่า \bar{x} , S.D. ของการได้รับการอบรมสั่งสอนด้านค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่ม
ตัวอย่างมัธยม (โดยส่วนรวม) - วิทยาลัย

ค่านิยมเชิงจริยธรรม	มัธยม		วิทยาลัย		t - test
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
การมีระเบียบวินัย	3.834	0.834	3.851	0.822	-0.331
การมีเหตุผล	3.062	1.081	3.221	0.968	-2.573
การประหยัด	4.102	0.869	4.005	0.917	0.133
ความซื่อสัตย์สุจริต	3.951	0.833	4.000	0.901	-0.903
ความยุติธรรม	3.825	0.863	4.050	0.860	-4.277
ความขยันหมั่นเพียร	4.133	0.796	4.151	0.793	-0.371
ความรับผิดชอบ	4.061	0.814	4.065	0.831	-2.081
ความเสียสละ	3.664	0.777	3.865	0.779	-4.232
ความสามัคคี	4.178	0.813	4.228	0.819	-1.008
ความเมตตากรุณา	3.776	0.879	4.034	0.849	-4.889
ความกตัญญูกตเวที	4.325	0.778	4.474	0.696	-3.331

ตารางที่ 7

ค่า \bar{x} , S.D. ของการได้รับการยอมรับตั้งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง
มัธยมต้น - มัธยมปลาย - วิทยาลัย

ค่านิยมเชิงจริยธรรม	มัธยมต้น		t-test	มัธยมปลาย		t-test	วิทยาลัย		t-test
	\bar{x}	S.D.	ต้น - ปลาย	\bar{x}	S.D.	ปลาย - วิทยาลัย	\bar{x}	S.D.	ต้น - วิทยาลัย
การมีระเบียบวินัย	3.841	0.824	0.247	3.825	0.849	-0.409	3.851	0.822	-0.183
การมีเหตุผล	3.032	1.104	-0.893	3.104	1.047	-1.544	3.221	0.968	-2.653
การประหยัด	4.042	0.869	1.093	3.971	0.868	-0.705	4.005	0.917	0.599
ความซื่อสัตย์สุจริต	3.885	0.835	-2.614	4.945	0.819	-2.202	4.000	0.901	-1.934
ความยุติธรรม	3.767	0.845	-2.160	3.906	0.882	-2.202	4.050	0.860	-4.845
ความขยันหมั่นเพียร	4.134	0.781	0.021	4.133	0.816	-0.310	4.151	0.793	-0.324
ความรับผิดชอบ	4.109	0.827	1.914	3.993	0.791	-1.175	4.065	0.831	0.761
ความเสียสละ	3.632	0.734	-1.282	3.708	0.833	-2.587	3.865	0.779	-4.489
ความสามัคคี	4.201	0.924	-0.902	4.146	0.848	-1.317	4.228	0.819	-0.498
ความเมตตากรุณา	3.695	0.924	-3.070	3.890	0.797	-2.235	4.034	0.849	-5.563
ความกตัญญูกตเวที	4.333	0.788	0.337	4.314	0.764	-2.888	4.474	0.696	-2.749

ตารางที่ 8

ค่าเฉลี่ยของการได้รับการอบรมสั่งสอนด้านค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง
ที่อยู่ในเขตฯ พจนศกเทศบาล

ค่านิยมเชิงจริยธรรม	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		t - test
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
การมีระเบียบวินัย	3.869	0.856	3.828	0.821	0.757
การมีเหตุผล	3.131	1.023	3.118	1.055	0.200
การประหยัด	4.023	0.916	4.006	0.875	0.294
ความซื่อสัตย์สุจริต	4.047	0.785	3.938	0.888	2.064*
ความยุติธรรม	3.930	0.854	3.897	0.877	0.594
ความซื่อสัตย์สุจริต	4.137	0.780	4.141	0.802	-0.087
ความรับผิดชอบ	4.029	0.853	4.078	0.806	-0.909
ความเสียสละ	3.781	0.816	3.719	0.771	1.205
ความสามัคคี	4.245	0.814	4.175	0.817	1.331
ความเมตตากรุณา	3.953	0.807	3.831	0.903	2.264*
ความกตัญญูต่อชาติ	4.437	0.773	4.352	0.769	1.822

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 = 1.960

ผลการวิเคราะห์การประพฤติกฎีตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง

เกี่ยวกับเรื่องนี้ ได้วิเคราะห์การประพฤติกฎีตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาอันดับค่าเฉลี่ยมัธยิมเลขคณิต (ค่า \bar{x}) ของการประพฤติกฎีตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง ได้วิเคราะห์การประพฤติกฎีตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม โดยการพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการประพฤติกฎีตามแบบแผนค่านิยมจริยธรรม ในแต่ละตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา เขตที่อยู่อาศัย รวมทั้งการประกอบอาชีพและการศึกษาของบิดามารดา ซึ่งผลการวิเคราะห์ตามที่กล่าวมา ประการแรกนั้น ปรากฏว่า การประพฤติกฎีตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง ด้านความกตัญญูทุกเวที มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อันดับหนึ่ง รองลงมา อันดับสอง คือ ความสามัคคี ส่วนที่เหลือ คือ ไม่ไ้กล่าวนั้น มีค่าเฉลี่ยในอันดับรอง ๆ ลงไป จนถึงอันดับสุดท้าย (ดูตารางที่ 9)

ตารางที่ 9

ค่า \bar{x} , S.D. และอันดับของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม
ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม

แบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม	ค่า \bar{x}	ค่า S.D.	อันดับ
การมีระเบียบวินัย	3.840	0.837	9
การมีเหตุผล	3.119	1.048	11
การประหยัด	4.009	0.895	5
ความซื่อสัตย์สุจริต	3.969	0.866	6
ความยุติธรรม	3.906	0.876	7
ความซื่อสัตย์	4.140	0.804	3
ความรับผิดชอบ	4.062	0.829	4
ความเสียสละ	3.736	0.792	10
ความสามัคคี	4.196	0.825	2
ความเมตตากรุณา	3.869	0.883	8
ความกตัญญูกตเวที	4.379	0.764	1

สำหรับผลการวิเคราะห์ในประการที่สองนั้น ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของ การประพศิปฏิบัติตามแบบแผนคานิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง ตามที่ได้ พิจารณาเปรียบเทียบในแต่ละตัวแปร ทั้งได้กล่าวแล้วนั้น ไม่แตกต่างกันในเชิง สถิติ คือไม่มีนัยสำคัญในแต่ละตัวแปร ยกเว้นค่าเฉลี่ยของการประพศิปฏิบัติตาม แบบแผนคานิยมเชิงจริยธรรมด้านความสามัคคี ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ (α) 0.05 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบตามตัวแปร เกี่ยวกับเขตที่อยู่อาศัย

(ดูตารางที่ 10 ถึงตารางที่ 14)

ตารางที่ 10

ค่า \bar{x} , S.D. ของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามเพศ

แบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม	ชาย		หญิง		t - test
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
การมีระเบียบวินัย	3.852	0.532	3.990	0.526	-4.413
การมีเหตุผล	3.901	0.586	3.976	0.586	-2.190
การประหยัด	3.528	0.645	3.600	0.640	-1.904
ความซื่อสัตย์สุจริต	3.649	0.742	3.626	0.792	0.511
ความยุติธรรม	3.561	0.684	3.674	0.704	-2.777
ความขยันหมั่นเพียร	3.695	0.636	3.745	0.632	-1.337
ความรับผิดชอบ	3.832	0.585	3.932	0.574	-2.947
ความเสียสละ	3.310	0.687	3.308	0.642	0.0058
ความสามัคคี	3.896	0.567	3.924	0.624	-0.789
ความเมตตากรุณา	3.882	0.591	3.936	0.637	-1.516
ความกตัญญูกตเวที	4.416	0.518	4.484	0.548	-2.167

ตารางที่ 11

ค่า \bar{x} , S.D. ของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามช่วงอายุ

แบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม	ต่ำกว่า 20 ปี		20 ปีขึ้นไป		t - test
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
การมีระเบียบวินัย	3.910	0.535	4.053	0.497	-2.653
การมีเหตุผล	3.915	0.589	4.197	0.504	-5.145
การประหยัด	3.536	0.643	3.880	0.568	-5.589
ความซื่อสัตย์สุจริต	3.631	0.763	3.722	0.827	-1.032
ความบริสุทธิ์	3.605	0.691	3.782	0.736	-2.240
ความขยันหมั่นเพียร	3.704	0.637	3.900	0.590	-3.078
ความรับผิดชอบ	3.872	0.580	4.001	0.590	-2.046
ความเสียสละ	3.278	0.657	3.669	0.661	-5.526
ความสามัคคี	3.894	0.598	4.111	0.551	-3.645
ความเมตตากรุณา	3.898	0.619	4.056	0.560	-2.621
ความกตัญญูกตเวที	4.452	0.532	4.447	0.564	0.078

ตารางที่ 12

ค่า \bar{x} , S.D. ของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามระดับการศึกษา (มัธยม/วิทยาลัย)

แบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม	มัธยม		วิทยาลัย		t - test
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
การมีระเบียบวินัย	3.875	0.535	4.005	0.522	-4.0233
การมีเหตุผล	3.904	0.583	4.001	0.592	-2.686
การประหยัด	3.480	0.621	3.714	0.656	-5.925
ความซื่อสัตย์สุจริต	3.601	0.757	3.704	0.783	-2.170
ความยุติธรรม	3.584	0.675	3.680	0.731	-2.209
ความขยันหมั่นเพียร	3.651	0.624	3.845	0.636	-5.010
ความรับผิดชอบ	3.846	0.571	3.948	0.596	-2.828
ความเสียสละ	3.228	0.641	3.456	0.685	-5.581
ความสามัคคี	3.891	0.593	3.945	0.601	-1.469
ความเมตตากรุณา	3.875	0.610	3.972	0.620	-2.569
ความกตัญญูทดแทน	4.439	0.534	4.470	0.535	-0.938

ตารางที่ 13

ค่า \bar{X} , S.D. ของการประพฤติดัชนีตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามระดับการศึกษา (มัธยมต้น/มัธยมปลาย/วิทยาลัย)

ค่านิยมเชิงจริยธรรม	มัธยมต้น		t-test	มัธยมปลาย		t-test	วิทยาลัย		t-test
	\bar{X}	S.D.	ต้น- ปลาย	\bar{X}	S.D.	ปลาย- วิทยาลัย	\bar{X}	S.D.	วิทยาลัย
การมีระเบียบวินัย	3.862	0.527	-0.809	3.894	0.546	-2.758	4.005	0.522	-3.981
การมีเหตุผล	3.910	0.591	0.324	3.896	0.570	-2.412	4.001	0.592	-2.242
การประหยัด	3.489	0.623	0.467	3.468	0.620	-5.161	3.714	0.656	-5.115
ความซื่อสัตย์สุจริต	3.600	0.741	-0.025	3.602	0.780	-1.739	3.704	0.783	-1.976
ความยุติธรรม	3.565	0.711	-0.905	3.609	0.620	-1.399	3.630	0.731	-2.318
ความซื่อสัตย์	3.637	0.636	-0.731	3.671	0.606	-3.747	3.845	0.636	-4.761
ความรับผิดชอบ	3.824	0.569	-1.262	3.878	0.572	-1.609	3.948	0.596	-3.100
ความเสียสละ	3.185	0.654	-2.208	3.289	0.617	-3.459	3.456	0.683	-5.916
ความสามัคคี	3.861	0.614	-1.652	3.933	0.559	-0.276	3.945	0.601	-2.006
ความเมตตากรุณา	3.841	0.633	-1.804	3.922	0.574	-1.122	3.972	0.620	-3.035
ความกตัญญูกตเวที	4.414	0.540	-1.534	4.475	0.525	0.118	4.470	0.535	-1.518

ตารางที่ 14

ค่า \bar{x} , S.D. ของการประพฤติกฎีปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย

แบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		t - test
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
การมีระเบียบวินัย	3.938	0.508	3.917	0.545	0.640
การมีเหตุผล	3.942	0.578	3.939	0.594	0.098
การประหยัด	3.576	0.656	3.560	0.641	0.374
ความซื่อสัตย์สุจริต	3.659	0.780	3.637	0.760	0.447
ความยุติธรรม	3.631	0.700	3.614	0.698	0.368
ความขยันหมั่นเพียร	3.723	0.642	3.719	0.634	0.095
ความรับผิดชอบ	3.894	0.590	3.880	0.580	0.359
ความเสียสละ	3.357	0.705	3.292	0.649	1.466*
ความสามัคคี	3.966	0.586	3.887	0.600	2.075
ความเมตตากรุณา	3.871	0.615	3.928	0.615	1.144
ความกตัญญูทดแทน	4.455	0.564	4.449	0.523	0.170

มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 = 1.960

ส่วนกรณีพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการประพดีปฏิบัติตามแบบแผน
ค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มาจากปีคามาการค้าประกอบอาชีพต่าง ๆ
ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างเอกชน ประกอบ
อาชีพอิสระ และพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามที่กล่าว ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่
มาจากปีคามาการค้าได้รับการศึกษาสูงสุดระดับต่าง ๆ ได้แก่ ระดับประถมศึกษา/
ไม่เคยเรียน มัธยมศึกษา สูงกว่ามัธยมศึกษา ซึ่งผลการเปรียบเทียบแต่ละประ-
การนั้น จะกล่าวตามลำดับไป

ประการแรก การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการประพดีปฏิบัติตามแบบ
แผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มาจากปีคามาการค้าประกอบอาชีพต่าง ๆ
ดังกล่าวแล้วนั้น ผลปรากฏว่า ค่าความแปรปรวน (ค.พ.) ของการประพดี
ปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มาจากปีคามาการค้าประกอบ
อาชีพต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติ คือไม่มีนัยสำคัญกว่าค่าความแปรปรวนของ
การประพดีปฏิบัติค่านิยมเชิงจริยธรรมค่าความสำคัญทุกเวที ของกลุ่มตัวอย่างที่มา
จากปีคามาการค้าประกอบอาชีพต่าง ๆ ซึ่งแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความ
นัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 15 และตารางที่ 16)

ครั้งเมื่อทดสอบค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการประพดีปฏิบัติตามแบบ
แผนค่านิยมเชิงจริยธรรมค่านึงกล่าว ของกลุ่มตัวอย่างที่มาจากปีคามาการค้าประกอบอาชีพ
ต่าง ๆ โดยทดสอบเป็นคู่ ๆ จำนวน 10 คู่ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก.) ผล
ปรากฏว่าค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของแต่ละคู่ เมื่อเปรียบเทียบกับค่า $\sqrt{(k-1) \cdot F}$
จะมีค่าน้อยกว่าหรือต่ำกว่าทุกคู่ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง.) ซึ่งผลการทดสอบ
ค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของแต่ละอาชีพตามที่ปรากฏผลว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ได้เสนอผลการทดสอบในรูปแบบตารางแสดงผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ดังปรากฏ
ตารางที่ 17

ตารางที่ 15

ค่าความแปรปรวน (ค่า F) ของการประพจน์ปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิง
จริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มาจากนิคาประกอบอาชีพต่าง ๆ

SOV	SSB	df	MSB	SSW	df	MSW	F
การมีระเบียบวินัย	1.37	4	0.34	341.65	1141	0.30	1.15
การมีเหตุผล	0.18	4	0.04	412.38	1141	0.36	0.12
การประหยัด	0.97	4	0.24	465.81	1141	0.43	0.57
ความซื่อสัตย์	0.30	4	0.07	675.17	1141	0.59	0.13
ความยุติธรรม	1.10	4	0.27	569.66	1141	0.51	0.54
ความซื่อสัตย์	0.38	4	0.10	475.51	1141	0.42	1.23
ความรับผิดชอบ	0.77	4	0.19	403.27	1141	0.35	0.54
ความเสียสละ	0.81	4	0.20	519.11	1141	0.45	0.44
ความสามัคคี	0.31	4	0.08	408.60	1141	0.36	0.21
ความเมตตากรุณา	0.65	4	0.16	432.65	1141	0.38	0.43
ความกตัญญูกตเวที	2.52	4	0.63	325.64	1141	0.29	2.21

ตารางที่ 16

ค่าความแปรปรวน (ค่า F) ของการประพจน์ปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิง
จริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มาจากมารดาประกอบอาชีพต่าง ๆ

SOV	SSB	dar	MSB	SSW	df	MSW	F
การมีระเบียบวินัย	0.65	4	0.16	322.47	1087	0.30	0.55
การมีเหตุผล	1.64	4	0.41	385.97	1087	0.35	1.15
การประหยัด	1.72	4	0.43	455.34	1087	0.42	1.03
ความซื่อสัตย์	0.17	4	0.04	637.07	1087	0.59	0.07
ความยุติธรรม	1.10	4	0.28	543.49	1087	0.50	0.55
ความขยันหมั่นเพียร	0.75	4	0.19	447.39	1087	0.41	0.45
ความรับผิดชอบ	0.38	4	0.09	380.57	1087	0.35	0.27
ความเสียสละ	1.70	4	0.42	487.77	1087	0.45	0.95
ความสามัคคี	0.61	4	0.15	383.79	1087	0.35	0.43
ความเมตตากรุณา	0.54	4	0.13	402.24	1087	0.37	0.56
ความกตัญญูทดแทน	2.71	4	0.68	309.71	1087	0.28	2.38

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 = 2.37

ตารางที่ 17

ผลการทดสอบผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผน
ค่านิยมเชิงจริยธรรมด้านความถูกต้องภาคเวที ของกลุ่มตัวอย่างที่มาจาก
มารดาประกอบอาชีพต่าง ๆ

ค่าเฉลี่ย อาชีพ	\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4	\bar{x}_5
	4.402	4.512	4.493	4.607	4.510
\bar{x}_1	-	-0.110	-0.091	0.205	-0.108
\bar{x}_2	-	-	0.019	-0.095	0.002
\bar{x}_3	-	-	-	-0.114	-0.017
\bar{x}_4	-	-	-	-	0.097

ประการที่สอง การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการประพฤติปฏิบัติ
ตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มาจากบิดามารดาได้รับการ
ศึกษาสูงสุดระดับต่าง ๆ ดังกล่าวมานั้น ผลปรากฏว่า ค่าความแปรปรวน
(ค่า σ^2) ของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่ม
ตัวอย่าง ที่มาจากบิดามารดาได้รับการศึกษาดังกล่าวไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติ
คือไม่มีนัยสำคัญนั่นเอง

(ดูตารางที่ 18 และตารางที่ 19)

ตารางที่ 18

ค่าความแปรปรวน (ค่า F) ของการประพจน์ปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิง
จริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มาจากนิคาได้รับการศึกษาสูงสุดระดับต่าง ๆ

SDV	SSB	df	MSB	SSW	df	MSW	F
การมีระเบียบวินัย	0.17	2	0.08	342.15	1144	0.30	0.28
การมีเหตุผล	0.21	2	0.11	412.13	1144	0.36	0.39
การประหยัด	0.28	2	0.14	488.46	1144	0.43	0.33
ความซื่อสัตย์	0.41	2	0.20	712.45	1144	0.62	0.33
ความยุติธรรม	0.57	2	0.29	582.68	1144	0.51	0.56
ความซื่อสัตย์	0.47	2	0.23	474.79	1144	0.42	0.56
ความรับผิดชอบ	0.35	2	0.17	402.20	1144	0.35	0.49
ความเสียสละ	0.50	2	0.45	516.23	1144	0.45	1.00
ความสามัคคี	0.99	2	0.50	407.81	1144	0.36	1.39
ความเมตตากรุณา	0.55	2	0.28	433.51	1144	0.38	0.73
ความกตัญญูกตเวที	1.19	2	0.59	327.48	1144	0.29	2.07

ตารางที่ 19

ค่าความแปรปรวน (ค่า F) ของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิง
สรีบัตริรมของกลุ่มตัวอย่างที่มาจากมารดาที่ได้รับการศึกษาสูงสุดระดับต่าง ๆ

SOV SOV	SSB	df	MSB	SSW	df	MSW	F
การมีระเบียบวินัย	0.13	2	0.06	342.30	1145	0.30	0.21
การมีเหตุผล	0.32	2	0.16	410.89	1145	0.36	0.45
การประหยัด	0.52	2	0.26	488.45	1145	0.43	0.60
ความซื่อสัตย์	0.47	2	0.24	674.59	1145	0.59	0.40
ความยุติธรรม	1.03	2	0.51	580.97	1145	0.51	1.01
ความขยันหมั่นเพียร	0.09	2	0.05	473.71	1145	0.41	0.11
ความรับผิดชอบ	0.01	2	0.00	401.32	1145	0.35	0.01
ความเสียสละ	0.05	2	0.02	516.92	1145	0.45	0.05
ความสามัคคี	0.22	2	0.11	408.57	1145	0.36	0.31
ความเมตตากรุณา	0.03	2	0.01	433.73	1145	0.38	0.03
ความกตัญญูกตเวที	0.62	2	0.31	327.78	1145	0.29	1.09

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประพาศิปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิง
จริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างกับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิง
จริยธรรมจากครอบครัว

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประพาศิปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างกับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว ผลปรากฏว่า การประพาศิปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างกับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความมีนัยสำคัญ (α) 0.01 ทั้ง 11 รายการ (ดูตารางที่ 20)

ตารางที่ 20

ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ (ค่า r) ระหว่างการปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยม
เชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างกับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอน
ตามค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว

รายการ	ค่า r	ค่า t
การมีระเบียบวินัย	0.379	13.903*
การมีเหตุผล	0.181	6.641*
การประหยัด	0.238	8.346*
ความซื่อสัตย์	0.238	8.313*
ความยุติธรรม	0.215	7.485*
ความขยันหมั่นเพียร	0.309	11.046*
ความรับผิดชอบ	0.238	8.331*
ความเสียสละ	0.354	12.870*
ความสามัคคี	0.247	8.667*
ความเมตตากรุณา	0.308	11.007*
ความกตัญญูกตเวที	0.405	15.061*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ $0.01 = 2.576$

สรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การเสนอรายงานการวิจัยเรื่องแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของ
เยาวชนไทยภาคใต้ ที่ต่างสังคม - วัฒนธรรม ดังปรากฏผลในบทที่ 4 แล้วนั้น
สำหรับบทนี้เป็นบทสรุปผลการวิจัย/อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยจะเริ่มจาก
การสรุปวัตถุประสงค์ของการวิจัย สรุปวิธีการวิจัย ให้ทราบเป็นเบื้องต้น ต่อ
จากนี้ จะได้สรุปผลการวิจัย/ข้อค้นพบและค่าอภิปราย สุดท้ายจะได้ให้ข้อเสนอแนะ
เพื่อการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย

ต่อไปนี้จะกล่าวสรุปตามประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวมา เป็นลำดับไป

สรุปวัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์สำคัญของการวิจัยนี้ เพื่อศึกษาการประพฤติปฏิบัติตาม
แบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้โดยส่วนรวม และเมื่อพิจารณา
ตามตัวแปรด้านบุคคล ครอบครัว ชุมชนที่อยู่อาศัย รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์
ระหว่างการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้
กับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว

สรุปวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ที่ใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ
จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม ตามวิธีการสุ่มอย่างง่าย สำหรับเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองในส่วนของข้อมูลทั่วไป (ตอนที่ 1)
และข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรม

(ตอนที่ 2) ส่วนที่เกี่ยวกับการประพฤติกฎีปฏิบัติตามกานิยมเชิงจริยธรรม (ตอนที่ 3) ไ้คนที่เอาเครื่องมือในเอกสารรายงานวิจัยปัญหาจริยธรรมของครูอาจารย์โรงเรียน ประถมศึกษา วิทยาลัยครูชนบุรีมาปรับใช้

ผู้วิจัยและคณะได้เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน นักศึกษาในโรงเรียนมัธยมและวิทยาลัยต่าง ๆ ของแต่ละจังหวัดที่ได้รับเลือกเป็น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 จังหวัด โดยความร่วมมือของผู้บริหารและผู้อนุในสถานศึกษา คังกล่าวสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล เริ่มจากการแจกนับความถี่ แล้วศึกษาคาสติติ ต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสถิติพื้นฐานและสถิติขั้นสูงเพื่อทดสอบนัยสำคัญ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ตามลักษณะต่าง ๆ ในแต่ละลักษณะ สรุปได้ดังนี้

1.1 เพศ กลุ่มตัวอย่างชายกับกลุ่มตัวอย่างหญิง มีเป็นปริมาณ พอ ๆ กัน คือ กลุ่มตัวอย่างชาย ร้อยละ 49.91 กลุ่มตัวอย่างหญิง ร้อยละ 50.09

1.2 อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.77) มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ส่วนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป มีร้อยละ 8.23

1.3 ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในระดับการศึกษามัธยมต้นกับ ที่อยู่ในระดับวิทยาลัย มีเป็นปริมาณได้เช่นกัน คือมัธยมต้น ร้อยละ 37.39 วิทยาลัย ร้อยละ 35.93 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในระดับมัธยมปลาย มีร้อยละ 26.68

1.4 เขตที่อยู่อาศัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.15) อยู่ อาศัยนอกเขตเทศบาล ส่วนผู้ที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาล มีร้อยละ 29.85

1.5 อาชีพหลักของบิดามารดา กลุ่มตัวอย่างมาจากบิดามารดาประกอบ อาชีพเกษตรกรรม เป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมา บิดาประกอบอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ส่วนของมารดาประกอบอาชีพค้าขาย

1.6 การศึกษาสูงสุดของบิกามารคา กลุ่มตัวอย่างมาจากบิกามารคา มีการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา เป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาซึ่งพบไค้ทั้งของบิกามารคา

2. ผลการวิเคราะห์ระดับปริมาณการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนรวม

ผลการวิเคราะห์ระดับปริมาณการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง โดยส่วนรวม ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่าง โดยส่วนรวมได้รับการอบรมสั่งสอนค่านักกล่าว ในระดับปานกลางขึ้นไป ทั้ง 11 ด้าน ครั้นเมื่อพิจารณาระดับปริมาณการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านักนิยมเชิงจริยธรรมในแต่ละด้าน ในระดับปริมาณสูงสุดและรองลงมา ปรากฏว่า การได้รับการอบรมสั่งสอนค่านักความซันหมันเพียร ความรับผิดชอบ และความถูกต้องเวลาที่ อยู่ในระดับปริมาณสูงสุดเท่า ๆ กัน รองลงมาคือ การมีระเบียบวินัย และความสามัคคี ซึ่งอยู่ในระดับปริมาณเท่า ๆ กัน (จำนวนร้อยละเท่า ๆ กัน)

ส่วนกรณีทีพิจารณาเปรียบเทียบการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านักนิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนรวม โดยเปรียบเทียบกันภายในตัวแปรต่าง ๆ ทีศึกษา ปรากฏว่า การได้รับการอบรมสั่งสอนค่านักนิยมเชิงจริยธรรมในแต่ละด้านตามที่เปรียบเทียบดังกล่าวั้น ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติ ยกเว้นกรณีเปรียบเทียบตามตัวแปรค่านักที่อยู่อาศัย คือเปรียบเทียบระหว่างผู้ที่อยู่อาศัยในเขต - นอกเขตเทศบาล ซึ่งปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในค่านักความซันคัก และค่านักความเมตตากรุดา

3. ผลการวิเคราะห์การประพดติปฏิบัติตามแบบแผนค่านักนิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนรวม

จากการวิเคราะห์การประพดติปฏิบัติตามแบบแผนค่านักนิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนรวม กรณีพิจารณาอันดับค่าเฉลี่ยของการประพดติปฏิบัติตามแบบแผนค่านักนิยมเชิงจริยธรรม ปรากฏว่า การประพดติปฏิบัติตามแบบแผนค่านักนิยม

เชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนรวม ด้านความกตัญญูทเวที มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับหนึ่ง รองลงมาอันดับสอง คือ ความสามัคคี

ส่วนกรณีที่พิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนรวม โดยเปรียบเทียบกันภายในตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษา ค่าเฉลี่ยของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม ตามที่ได้เปรียบเทียบดังกล่าวนั้น ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติ ยกเว้นกรณีเปรียบเทียบตามตัวแปรด้านที่อยู่อาศัย ซึ่งเปรียบเทียบระหว่างผู้ที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลกับผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาล ปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านความสามัคคี และกรณีเปรียบเทียบตามตัวแปรด้านการประกอบอาชีพของมารดา ซึ่งปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่มาจากมารดาประกอบอาชีพต่าง ๆ ประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านความกตัญญูทเวที ครั้นเมื่อทดสอบค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมดังกล่าว ของกลุ่มตัวอย่างที่มาจากมารดาประกอบอาชีพต่าง ๆ โดยการทดสอบเป็นคู่ ๆ ผลปรากฏว่า ค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของแต่ละคู่ (ค่า $t_{\text{คู่}} / t_{\text{คู่}}$) จะมีค่าน้อยกว่าหรือต่ำกว่าค่า $\sqrt{(k-1) \cdot F}$ แสดงว่า ค่าเฉลี่ยของแต่ละคู่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนรวมกับแบบแผนของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนรวมกับแบบแผนของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว ปรากฏว่า การประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนรวมกับแบบแผนของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

อย่างมีนัยสำคัญ ทั้ง 11 รายการ

ข้อค้นพบและคำอธิบาย

1. ผลการศึกษาการประพฤติกฎีตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง โดยส่วนรวม โดยศึกษาเปรียบเทียบกันภายในตัวแปรต่าง ๆ ทั้งที่เป็นตัวแปรต้นบุคคลครอบครัวและชุมชน ตามแบบของการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของการประพฤติกฎีตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละลักษณะตัวแปร ดังกล่าวแล้วนั้น ปรากฏว่า การประพฤติกฎีตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมที่ได้ เปรียบเทียบในแต่ละลักษณะตัวแปรเหล่านั้น ไม่แตกต่างกันทางสถิติ คือไม่มีนัยสำคัญในทุก ๆ ตัวแปร ทั้งนี้ยกเว้นกรณีเปรียบเทียบการประพฤติกฎีตามแบบแผนดังกล่าว ในตัวแปรเกี่ยวกับชุมชนที่อยู่อาศัยและตัวแปรเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของมารดา ซึ่งปรากฏว่า การประพฤติกฎีตามแบบแผนดังกล่าวนี้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ในกรณีของชุมชนที่อยู่อาศัย ผู้ที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลกับผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาลประพฤติกฎีตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมแตกต่างกันในด้านความสำนึกดี โดยผู้ที่อาศัยในเขตเทศบาล ประพฤติกฎีตามแบบแผนดังกล่าวในปริมาณค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาล

เหตุที่ผู้ที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาล ประพฤติกฎีตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมด้านความสำนึกดี ในปริมาณค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาล ชวนให้ประจักษ์ว่า เขตที่อยู่อาศัยหรือชุมชนจะเป็นตัวกำหนดสำคัญตัวหนึ่งต่อวิถีชีวิตหรือชีวิตความเป็นอยู่ ทัศนคติหรือโลกทัศน์ของบุคคลในชุมชน โดยทั่วไปแล้ว บุคคลที่อยู่ในชุมชนที่เจริญเขตเทศบาล ย่อมที่จะมีทัศนคติหรือโลกทัศน์ กว้างไกลกว่าบุคคลที่อยู่ในชุมชนที่ยังไม่เจริญ กังเช่น ชุมชนนอกเขตเทศบาล ไ้แก่ ตำบล หมู่บ้านทั้งหลาย เป็นต้นว่า บุคคลที่อยู่ในเขตเทศบาล จะมีประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้มีความกึกก้องทันสมัยยอมรับสิ่งใหม่ ไ้รวดเร็วกว่าบุคคลที่อยู่นอกเขตเทศบาล ในส่วนของการประพฤติกฎีตามแบบแผนค่านิยม

เชิงจริยธรรมค่านิยมความสามัคคี ก็เป็นไปในทำนองเดียวกันคือ ผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาล
 ย่อมมองเห็นความสำคัญหรือประโยชน์ของการมีค่านิยมเชิงจริยธรรมค่านิยมค้ำถัด
 และยอมรับนำมาประพฤติปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะประสมการณ์และสิ่งแวดล้อมของชุมชน
 เมืองช่วยสนับสนุนและส่งเสริม เช่น ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการไต่ถามไต่ฟังจากสื่อ
 สารมวลชน หรือการเห็นและอ่านประกาศ ข้อความต่าง ๆ ที่ชักชวนให้ผู้อยู่
 อาศัยในเขตเทศบาลได้ให้ความร่วมมือกับท้องถิ่นในด้านการรักษาความสะอาดของ
 บ้านเมือง หรือในด้านการเสียภาษีบำรุงท้องถิ่น ขณะที่ผู้อยู่อาศัยในนอกเขตเทศ-
 บาล ไม่สู้จะมีประสมการณ์และสิ่งแวดล้อมที่ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความ
 กึกความฮือและการยอมรับเกี่ยวกับเรื่องนี้ เช่นผู้อยู่ในเมือง ค้างที่กล่าวมา

ส่วนในกรณีของการประกอบอาชีพของมารดา ผู้ที่มาจากมารดาประกอบ
 อาชีพต่าง ๆ ประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมแตกต่างกันในค่าน
 ความกตัญญูทวดเวที ครั้งเมื่อทดสอบค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการประพฤติ
 ปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมค่านิยมค้ำถัด ของผู้ที่มาจากมารดาประกอบ
 อาชีพต่าง ๆ ผลปรากฏว่า ค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม จะมีค่าน้อย
 กว่าหรือต่ำกว่าค่า $\sqrt{(k-1) \cdot F}$ แสดงว่า ค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม ไม่แตกต่าง
 กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ค่าเฉลี่ยทุกกลุ่ม ต่างก็มีค่าเท่า ๆ กัน
 นั่นคือ การประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมค่านิยมกตัญญูทวดเวที
 ของผู้ที่มาจากมารดาประกอบอาชีพต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 หมายความว่า ผู้ที่มาจากมารดาจะไม่ว่าจะประกอบอาชีพใด (ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรม
 ก้าขาย รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างเอกชน และอาชีพอิสระ) ต่างก็ประพฤติ
 ปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมค่านิยมค้ำถัด เหมือน ๆ กัน

เหตุที่ผู้มาจากมารดาประกอบอาชีพต่าง ๆ ค้างกล่าว ต่างก็ประพฤติ
 ปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมค่านิยมกตัญญูทวดเวที เหมือน ๆ กันอาจ
 เป็นเพราะว่า ผู้ที่มาจากมารดาประกอบอาชีพต่าง ๆ เหล่านั้น ต่างก็ยอมรับรับการ
 อบรมสั่งสอนค่านิยมกตัญญูทวดเวที โดยผู้ที่เป็นมารดาจะพร่ำสอนให้บุตรของตนใคร่

และสำนักก็เกี่ยวกับเรื่องนี้ เช่น สอนให้รู้จักตอบแทนบุญคุณของผู้มีพระคุณ เฉพาะอย่างยิ่งของผู้บังเกิดเกล้าซึ่งการสอนเช่นนี้ สอดคล้องกับหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา และกลายเป็นบรรทัดฐานของสังคม เรื่องการตอบแทนคุณมีคัมภีร์กล่าวกันว่า เมื่อเรายังเล็ก ท่านเลี้ยงเรามากครั้งท่านแก่เฒ่าหรือชรา เราต้องเลี้ยงท่านตอบแทน ณะเดียวกันผู้เป็นมารคาก็จะสอนให้เกิดความสำนึกว่า หากไม่กระทำตนเช่นที่วานี้ ก็จะได้รับกาณ์โทษทัณฑ์ในท่านองว่า "เป็นบุคคลที่ไม่รู้จักบุญคุณของผู้มีพระคุณ เช่นที่กล่าวมา" จึงทำให้ผู้ที่มีมาจากมารคาประกอบอาชีพต่าง ๆ ประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมค่านิยมความกตัญญูกตเวทที่เหมือน ๆ กัน

2. ผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง โดยส่วนรวมกับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว ปรากฏว่า การประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนรวมกับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 11 รายการ แสดงว่า การที่บุคคลได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว ย่อมส่งผลต่อการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม กล่าวคือบุคคลที่ได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากผู้ประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมควบคู่กัน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักสังคมวิทยาที่ว่า "พฤติกรรมของบุคคลโดยเฉพาะผู้ที่เป็นเยาวชน จะเป็นเช่นใดหรือแบบใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับกาณ์อบรมสั่งสอนหรือการเรียนรู้ทางสังคม เรียกเป็นคำศัพท์ว่า "สังคมประภคติ SOCIALIZATION" ซึ่งเริ่มจากครอบครัวโดยได้รับการอบรมสั่งสอนจาวภคิมาารคาเป็นข้อใหญ่ กล่าวได้ว่า การอบรมสั่งสอนจากครอบครัวเป็นพื้นฐานของการประพฤติปฏิบัติทั้งหลาย ทั้งเช่นการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรม ก็จะเป็นพื้นฐานแห่งการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมอันใดอันนั้น

อนึ่ง จากการตรวจสอบระดับปริมาณการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง โดยส่วนรวม ผลปรากฏว่า ระดับปริมาณการได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมต่าง ๆ ซึ่งมี 11 ค่านิยม ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป มีเพียงส่วนน้อย ที่ต่ำกว่าระดับปานกลาง และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีน้อยมากหรือแทบจะไม่มีเลย ที่ไม่ได้รับการอบรม (ดูรายละเอียดในตารางที่ 3 หน้า 48) : นี่ก็เป็นข้อสนับสนุนคำอธิบายที่ว่า "การได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว ย่อมส่งผลกระทบต่อการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรม" ได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประยุกต์ มุ่งนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในงานหรือโครงการพัฒนาเยาวชนไทย ในส่วนของการพัฒนาจิตใจ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้ที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลกับที่อยู่อาศัยนอกเขตเทศบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านความสามัคคี และพบว่า การประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมของเยาวชนไทยภาคใต้ ที่มาจากมารดาประกอบอาชีพซึ่งแตกต่างกันนั้น ประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมด้านความกตัญญู กตเวทิตะ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสุดท้ายพบว่า การประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมของเยาวชนไทยภาคใต้กับแบบของการได้รับการอบรมสั่งสอนจากครอบครัว มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้ง 11 รายการ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อกำหนดใช้ผลการวิจัยตามที่กล่าวมา โดยประการแรก จะให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวางแผนงาน/โครงการพิจารณาค่านิยม ประการที่สอง จะให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางและ เป้าหมายของการพัฒนาค่านิยม และประการสุดท้าย จะให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนค่านิยม

ซึ่งแต่ละประการ จะไล่กล่าวตามลำดับไป

ประการแรก เกี่ยวกับการวางแผนงาน/โครงการพัฒนาค่านิยม ที่กระทำกับเยาวชนทั้งหลายนั้น จะต้องคำนึงถึงหลักแห่งความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งที่เป็นความแตกต่างด้านชีวภาพ เช่น เพศ อายุ และที่เป็นความแตกต่างด้านชุมชนที่บุคคลอาศัยอยู่ อีกทั้งจะต้องคำนึงถึงตัวแบบของค่านิยมที่จะพัฒนาประกอบควย เช่น จะพัฒนาค่านิยมเชิงจริยธรรมด้านความสามัคคีแก่เยาวชนที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาล เหล่านี้ เป็นต้น

ประการที่สอง เกี่ยวกับแนวทางและเป้าหมายของการพัฒนาค่านิยมที่กำหนดนั้นจะต้องกำหนดให้สอดคล้องกับสภาพการประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมของเยาวชน กล่าวอีกนัยหนึ่ง เยาวชนประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเกณฑ์ในค่านิยม แนวทางและเป้าหมายของการพัฒนาค่านิยมก็ต้องเน้นในค่านิยมควย อย่างเช่นเมื่อทราบว่าเยาวชนได้ประพฤติปฏิบัติตามค่านิยมเชิงจริยธรรมเกณฑ์ด้านความกตัญญูทุกเวที การกำหนดแนวทางและเป้าหมายของการพัฒนาค่านิยมก็ต้องเน้นหนักในค่านิยมดังกล่าว เช่นกัน

ประการที่สาม เกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนค่านิยมให้แก่เยาวชนจะต้องมีเข้มมุงยังครอบครัวซึ่งเป็นแหล่งแรกในการอบรมสั่งสอนโดยมีบิดามารดาเป็นเบื้องต้นที่จะต้องรับภาระและให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทั้งนี้เพราะได้ประจักษ์จากผลการวิจัยนี้แล้วว่า การประพฤติปฏิบัติตามแบบแผนค่านิยมเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับการได้รับการอบรมสั่งสอนจากครอบครัว ดังนั้น พวจะมี ความเชื่อมั่นได้ว่า การประพฤติปฏิบัติของเยาวชนยังอยู่ในลู่วาง เป็นไปตามแบบแผนที่ดีงาม คราวใดที่ครอบครัวยังทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอน โดยเฉพาะการอบรมสั่งสอนค่านิยม จุดเน้นค่านิยมเชิงจริยธรรมให้แก่สมาชิกผู้เยาว์

מזרח ארץ ישראל

บรรณานุกรม

- กำพล ชูรัตน์ จริยธรรมและศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมของนักศึกษา
วิทยาลัยครุภาคตะวันตก ใน รวมบทความวิทยานิพนธ์ ปีการศึกษา
2528 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- กิตติพงษ์ วงศ์สุนทร (บทความ) จริยธรรมพื้นฐานที่สอดคล้องกับทุกวิชา ใน
มิตรกฎ 26(17) กันยายน 2527.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ,
พี่น้องไทย ร่วมใจปฏิบัติ ฐาน 5 ประการ
- ชัยนาค นาคบุปผา การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเด่นของความสนใจที่มีต่อแบบแผน
กานิยมค่านิยมต่าง ๆ ของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใน ผลงาน
วิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา : เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ
เรื่อง "การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา"
7 - 11 กันยายน 2524 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ณรงค์ ศรีสวัสดิ์ สังคมวิทยาชนบท
- เต็มสิริ บุญยสิงห์, ศาสตราจารย์ คุณ บทความเรื่อง กานิยม
ไทย ปีที่ 3 ฉบับที่ 10 เมษายน - มิถุนายน 2526.
- หนังสือ หันนาสินทร์, ศาสตราจารย์ ดร. การสอนคานิยมและจริยธรรม (พิมพ์ครั้งที่ 3)
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์ เดส .2523 .
- ไพฑูริย์ เกรือแก้ว ลักษณะสังคมไทย พระนคร : โรงพิมพ์เลี้ยงเชียงจงเจริญ,
2513
- วิเชียร เกตุสิงห์ สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย กองวิจัยการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการ
การการศึกษาแห่งชาติ, 2524.

วีณา เขาวลัทธิ พุทธกรรมจริยธรรมและแนวโน้มพุทธกรรมจริยธรรมทางการ
เมือง ตามคำรายงานของนักเรียน ครูและผู้ปกครอง ในรวมบทความ
วิทยานิพนธ์ ปีการศึกษา 2527 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

วิทยาลัยครูธนบุรี. (รายงานวิจัย) ปัญหาจริยธรรมของครูอาจารย์โรงเรียน
ประถมศึกษา กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, ม.ป.ป.

สถิต นิยมญาติ (บทความ) คำนึงกับความมั่นคง ในเอกสารรายงานการ
สัมมนาทางวิชาการ "ลักษณะสังคมไทย" กรุงเทพฯ : การพิมพ์พระนคร,
2524.

สมเกียรติ คันสกุล. ค่านิยมอันควรแก่การปฏิบัติ : ศึกษากรณีเฉพาะค่านิยมพื้นฐาน
ตามคำประกาศของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ คณะวิชา
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี, 2527.

อานนท์ ลาภาภิรม. มนุษย์กับสังคม สังคมและวัฒนธรรมไทย พระนคร :
โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ, 2515.

เอกสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ : ชาววัฒนธรรม ของสำนักงานคณะกรรมการ
วัฒนธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 07 ประจำวันจันทร์ ที่ 21 เมษายน
2523 หน้า 1 - 2

ពាក្យស្នាក់

ภาคผนวก ก.
หนังสือขอความร่วมมือ

สหวิทยาลัยทักษิณสุราษฎร์ธานี

20 ตุลาคม 2530

นักเรียนนักศึกษาที่รัก

ด้วยข้าพเจ้ากำลังจัดทำโครงการวิจัยเรื่องแบบแผนค่านิยมของ
เยาวชนไทยภาคใต้ที่ต่างสังคม - วัฒนธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา
ค่านิยมของเยาวชนไทยตามที่กล่าว ท่านเป็นผู้หนึ่งซึ่งได้รับเลือกเป็นกลุ่ม
ตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ข้อมูลที่ท่านตอบ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการ
พัฒนาค่านิยม อันเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาวัฒนธรรมแห่งชาติ จึงขอให้ท่าน
ตอบตามความเป็นจริงในแต่ละตอน และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งในความร่วมมือจากท่านและขอขอบคุณ
โอกาสนี้

สมเกียรติ คันสกุล

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ข.

รหัส

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แบบแผนค่านิยมของเยาวชนไทยภาคใต้ที่ต่างสังคม - วัฒนธรรม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ลักษณะของผู้ตอบ ตอนที่ 2 การได้รับการอบรมสั่งสอนค่านิยมเชิงจริยธรรมจากครอบครัว และตอนที่ 3 การประพฤติปฏิบัติค่านิยมเชิงจริยธรรม
2. ขอให้ท่านพิจารณาและตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงในแต่ละตอน และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ตอนที่ 1 ลักษณะของผู้ตอบ

วิธีตอบ ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นคำตอบของท่านที่ดีที่สุดที่เป็นเส้นจุก ... ซึ่งว่างไว้ ขอให้ท่านเติมข้อความลงบนเส้นจุก

1. ชื่อสถานที่ศึกษาของท่าน (โปรดระบุ) สำหรับเจ้าหน้าที่
2. เพศของท่าน 1.()
... () ชาย
() หญิง
3. ปัจจุบันท่านอายุ ปี ๕.()

4. ท่านกำลังศึกษาในระดับหรือชั้น

สำหรับเจ้าหน้าที่
3 ()

- () มัธยม (ไปรกระบุ) () มัธยมต้น
- () มัธยมปลาย
- () อนุปริญญา วิชาเอก (ไปรกระบุ).....
- () ปริญญาตรี วิชาเอก (ไปรกระบุ).....
- () อื่น ๆ (ไปรกระบุ)

5. ท่านอยู่จังหวัด (ไปรกระบุ) 4 ()

- () อำเภอเมือง
- () ในเขตเทศบาล
- () นอกเขตเทศบาล
- () อำเภออื่น ๆ (ไปรกระบุ).....

6. อาชีพหลักของบิดา

5 ()

- () เกษตรกรรม
- () ค้าขาย
- () รับราชการ
- () พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- () ลูกจ้างเอกชน
- () ประกอบอาชีพอิสระ
- () อื่น ๆ (ไปรกระบุ)

7. อาชีพหลักของมารดา

6 ()

- () เกษตรกรรม
- () ค้าขาย
- () รับราชการ
- () พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- () ลูกจ้างเอกชน
- () ประกอบอาชีพอิสระ
- () อื่น ๆ (ไปรกระบุ)

8. การศึกษาสูงสุดของบิดา

สำหรับเจ้าหน้าที่
7 ()

- () ไม่เคยเรียน
- () ประถมศึกษา
- () มัธยมศึกษา
- () อนุปริญญาหรือสูงกว่า
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

9. การศึกษาสูงสุดของมารดา

8 ()

- () ไม่เคยเรียน
- () ประถมศึกษา
- () มัธยมศึกษา
- () อนุปริญญาหรือสูงกว่า

ภาคผนวก ค.

จำนวนคู่อาชีพและการจับคู่อาชีพเพื่อทดสอบ

คู่อุที่ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มาจากมารดาประกอบอาชีพแต่ละคู่อาชีพ

1. อาชีพเกษตรกร (\bar{x}_1) - อาชีพค้าขาย (\bar{x}_2)
2. อาชีพเกษตรกร (\bar{x}_1) - อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (\bar{x}_3)
3. อาชีพเกษตรกร (\bar{x}_1) - อาชีพลูกจ้างเอกชน (\bar{x}_4)
4. อาชีพเกษตรกร (\bar{x}_2) - อาชีพอิสระ (\bar{x}_5)
5. อาชีพค้าขาย (\bar{x}_2) - อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (\bar{x}_3)
6. อาชีพค้าขาย (\bar{x}_2) - อาชีพลูกจ้างเอกชน (\bar{x}_4)
7. อาชีพค้าขาย (\bar{x}_2) - อาชีพอิสระ (\bar{x}_5)
8. อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (\bar{x}_3) - อาชีพลูกจ้างเอกชน (\bar{x}_4)
9. อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (\bar{x}_3) - อาชีพอิสระ (\bar{x}_5)
10. ลูกจ้างเอกชน (\bar{x}_4) - อาชีพอิสระ (\bar{x}_5)

ภาคผนวก ง.

การทดสอบค่าเฉลี่ยต่างระหว่างค่าเฉลี่ยแต่ละคู่ ตามวิธีการของ SCHEFFE

(S - METHOD)

$ \hat{\psi} $	$\hat{\sigma}_{\hat{\psi}}$	$\frac{ \hat{\psi} }{\hat{\sigma}_{\hat{\psi}}}$
1. $\bar{x}_1 - \bar{x}_2 = -0.110$	0.0393	2.799
2. $\bar{x}_1 - \bar{x}_3 = -0.091$	0.0621	1.465
3. $\bar{x}_1 - \bar{x}_4 = -0.205$	0.2021	1.019
4. $\bar{x}_1 - \bar{x}_5 = -0.308$	0.1125	0.96
5. $\bar{x}_2 - \bar{x}_3 = 0.019$	0.0666	0.285
6. $\bar{x}_2 - \bar{x}_4 = -0.095$	0.2026	0.469
7. $\bar{x}_2 - \bar{x}_5 = 0.002$	0.1150	0.017
8. $\bar{x}_3 - \bar{x}_4 = -0.114$	0.2083	0.547
9. $\bar{x}_3 - \bar{x}_5 = -0.017$	0.1247	0.136
10. $\bar{x}_4 - \bar{x}_5 = 0.097$	0.2284	0.425

หมายเหตุ

1. $\bar{x}_1 = 4.402, \bar{x}_2 = 4.512, \bar{x}_3 = 4.493, \bar{x}_4 = 4.607, \bar{x}_5 = 4.510$

2. ค่า $\sqrt{(k-1) \cdot F} = \sqrt{(4)(2.37)} = 3.0789$

ภาคผนวก จ.

ประวัติผู้วิจัย

-
1. ชื่อ/สกุล : นายสมเกียรติ คันสกุล
 2. อายุ : 45 ปี
 3. ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านพักในสหวิทยาลัยทักษิณ สุราษฎร์ธานี
: สำนักงานภาควิชามานุษยวิทยา - สังคมวิทยา
 4. ภูมิหลังทางการศึกษาและประสบการณ์ทางวิชาการ
 - 2511 : วท.บ. (จิตวิทยาคลินิก) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 - 2522 : สก.ม. (สังคมวิทยา - มานุษยวิทยา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 2525 : หนังสือสำคัญแสดงการได้รับการอบรมหลักสูตรการวางแผนและประเมินผลงานของศูนย์วัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
 - 2527 : เกียรติบัตรแสดงการได้เข้าร่วมเสนอผลงานวิจัยด้านการฝึกหัดครูและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกหัดครู กรรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ
 5. สาขาวิชาที่ชำนาญ : สังคมวิทยา - มานุษยวิทยา
 6. ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน
 - 2513 - 2518 : ประจำภาควิชาสังคมวิทยา วิทยาลัยครูมหาสารคาม
 - 2520 - 2524 : หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยา วิทยาลัยครูมหาสารคาม
 - 2524 - 2528 : หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยา วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
 - 2528 - 2529 : รองหัวหน้าศูนย์วิจัย วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี หัวหน้าฝ่ายศึกษาศาสตร์และวิจัย ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี

7. ตำแหน่งทางวิชาการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สังคมวิทยา)

8. ผลงานทางวิชาการ

1. คู่มือประกอบการสอนวิชาปัญหาสังคม (2523)
2. หนังสือสังคมวิทยาเบื้องต้นและความรู้เรื่องสังคมไทย (2525)
3. เอกสารประกอบการสอนการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (2526)
4. เอกสารคำสอนการปกครองท้องถิ่น (2528)
5. หนังสือจิตวิทยาพฤติกรรมมนุษย์ (2530)
6. (บทความ) สังคมประเพณีกับสภาพจิตของเด็ก ในวารสารวิจัย
วิทยาลัย
7. (บทความ)
การพัฒนาชุมชน ในวารสารสหประชาชาติ ฉบับที่ 1 ฉบับที่
พฤษภาคม - ตุลาคม 2529.

9. ผลงานวิจัย

1. ความคิด
ของวิทย
2. คำนิยมอัน
กาศของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2527)
3. การศึกษานิทานพื้นบ้านในฐานะ เป็นสื่อของกระบวนการสังคมประเพณี :
ศึกษาเฉพาะนิทานพื้นบ้านที่ไต่จากคำบอกเล่าของชาวอำเภอกาญจนดิษฐ์
(2527)
4. ปัจจัยทางสังคมเศรษฐกิจ, วิธีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับระดับที่
ควรจะปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน คำกล่าวมีระเบียบวินัย/การเคารพ
กฎหมายของคนไทย (2524)

5. ความมุ่งหวังของประชาชนในจังหวัดชุมพรและสุราษฎร์ธานี
ที่มีต่อการดำเนินงานอุดมศึกษาของวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
(2528)
6. การนิยาม, ความมุ่งหวังด้านอาชีพของนักเรียนมัธยมปลายและผู้น
ปกครอง : มุ่งเน้นวิชาชีพที่เปิดสอนในวิทยาลัยครู (2529)